

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van

5.12 e

Datum

14 november 2022

Referentie

34333503

Bijlagen

1. Kamerbrief V&V
2. Advies Landsadvocaat
3. Nota 'Maatregelen sociale veiligheid'
4. Nota 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs'
5. Nota 'Kamerbrief maatregelen sociale veiligheid'
6. Nota 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs'
7. Nota 'Kamerbrief maatregelen veilig en vrij onderwijs'
8. Nota 'Voorbereiding bewindsliedenoverleg informeel onderwijs'
9. Nota 'Voorbereiding Kamerbrief Vrij en Veilig onderwijs in RWIZO/MR'

nota

Laatste beslisnota Vrij en veilig onderwijs

Aanleiding

De afgelopen maanden is gewerkt aan wat de Kamerbrief Vrij en veilig onderwijs is geworden. Doel van deze aanpak is dat elk kind vrij en veilig onderwijs krijgt. Voor informeel onderwijs is dat het bijdragen aan het tegengaan van extreme polarisatie in de samenleving, door de aanpak van antidemocratisch, anti-integratief en antirechtstatelijk gedachtengoed aan elk uiterste van welk gedachtengoed dan ook.

De brief is nu klaar om aan de Kamer te worden verzonden. Met de brief zullen, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's, ook alle relevante nota's aan de Kamer worden verzonden en voor anderen openbaar worden gemaakt. Met deze nota geven wij u een overzicht van alle relevante nota's en van alle andere vormen van afstemming die er buiten de nota's om hebben plaatsgevonden.

Gevraagd besluit

Wij vragen u akkoord te gaan met het verzenden van de Kamerbrief en met het openbaar maken van alle relevante nota's bij deze brief, inclusief deze nota.

Kernpunten

- Gedurende het proces naar de definitieve Kamerbrief toe zijn er in totaal zeven beslisnota's aan u voorgelegd, exclusief deze nota. Twee van deze nota's gingen exclusief over sociale veiligheid, twee van deze nota's gingen exclusief over informele scholing en drie nota's gingen over de totale Kamerbrief vrij en veilig onderwijs. Waar het informeel onderwijs betreft, gaat het om zo'n ingewikkeld vraagstuk, dat er over allerlei opties is gesproken. Het proces is erop gericht geweest om eerst alle opties in kaart te brengen, om vervolgens te vernauwen tot vormen van informele scholing waar sprake is van uitwassen op het gebied van antidemocratisch, anti-integratief en antirechtstatelijk gedachtengoed. Het uiteindelijke pakket aan maatregelen focust zich hier dan ook op. Organisaties die een positieve bijdrage leveren via informele scholing moeten niet in verdrukking komen door deze maatregelen.
- De meeste beslisnota's werden vergezeld van een uitwerking of eerste versie van de Kamerbrief. In deze eindnota zijn de besluiten die door u in de kantlijn van verschillende versies van de Kamerbrief zijn gemaakt opgenomen.
- Van de nota's en briefversies zijn, naast de persoonsgegevens, enkele onderdelen gelakt op grond van de nationale veiligheid.
- Gedurende het proces naar de definitieve Kamerbrief toe hebben er ook verschillende overleggen tussen u en uw ambtenaren en u en uw collega-

bewindslieden plaatsgevonden. Relevante informatie over advisering en/of besluitvorming vooraf aan, gedurende of na de overleggen is ook in deze nota opgenomen.

Datum

14 november 2022

- Ter aanvulling op de nota's en overleggen heeft ook via mail of telefonisch afstemming plaatsgevonden. Relevante informatie over advisering en/of besluitvorming via deze weg is ook in deze nota opgenomen.

Toelichting

Tijdslijn beslisnota's

- 1 juli jl.: 'Maatregelen sociale veiligheid' (nota 1)
- 7 juli jl.: 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs' (nota 2)
- 18-8: 'Kamerbrief maatregelen sociale veiligheid' (nota 3)
- 26-8: 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs' (nota 4)
- 31-8: 'Kamerbrief maatregelen veilig en vrij onderwijs' (nota 5)
- 20-9: 'Voorbereiding bewindsliedenoverleg informeel onderwijs' (nota 6)
- 20-10: 'Voorbereiding Kamerbrief Vrij en Veilig onderwijs in RWIZO/MR' (nota 7)
- 15-11: Laatste beslisnota Vrij en veilig onderwijs

Tijdslijn overleggen

- 23-8: Intern overleg over Sociale Veiligheid/Artikel 23/Informeel onderwijs
- 30-8: Intern overleg over Sociale veiligheid/Artikel 23/Informeel onderwijs
- 6-9: Intern overleg over conceptversie Kamerbrief Vrij en veilig onderwijs
- 19-9: Onderraad Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs (CWIZO)
- 4-10: Bewindsliedenoverleg informele scholing (M.SZW, M.BZK, S.VWS)
- 18-10: Bewindsliedenoverleg informele scholing (M.SZW, M.BZK, S.VWS)
- 1-11: Onderraad Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs (RWIZO)
- 8-11: Bewindsliedenoverleg informele scholing (M.SZW)
- 11-11: Bewindsliedenoverleg informele scholing (M.OCW, M.SZW, M.BZK, M.JenV, S.VWS)
- 15-11: Onderraad Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs (RWIZO)
- 18-11: Ministerraad

Tijdslijn inhoudelijk

Dit kabinet hecht sterk aan het verbeteren van de sociale veiligheid en gelijke behandeling van een ieder in het formele en het informele onderwijs. Daarom zijn in het coalitieakkoord diverse ambities hierover opgenomen:

- We waarborgen de sociale veiligheid en gelijke behandeling op iedere school voor leerling en leraar, zodat ieder kind en iedere leraar veilig onderwijs geniet. De inspectie zet extra in op sociale veiligheid, krijgt ook tot taak in te gaan op individuele klachten en doet aangifte indien nodig. We breiden de wet sociale veiligheid uit met leraren.
- We zorgen ook dat ouders geholpen en gehoord worden. Er komt een onafhankelijk meldpunt Sociale Onveiligheid voor kinderen en ouders als onderdeel van de (vertrouwens)inspectie.
- Slecht functionerende schoolbesturen pakken we hard aan, in lijn met de wet uitbreiding bestuurlijk instrumentarium onderwijs.
- We grijpen sneller in bij (informele) onderwijsinstellingen en hun vertegenwoordigers die anti-integratief, antidemocratisch of anti-rechtsstatelijk opereren. We breiden de mogelijkheden om dat te doen uit en onderzoeken op welke manieren dat mogelijk is.

- We zetten de bekostiging stop bij bewijs dat een instelling zich bezighoudt met anti-rechtsstatelijke praktijken.
- Er komt een verbod op het gebruik van lesmaterialen die kinderen antidemocratische of anti-rechtsstatelijke waarden aanleren. De onderwijsinspectie beoordeelt bij klachten of lesmateriaal in strijd is met de rechtsstaat.

Datum
14 november 2022

Over de uitwerking van deze ambities is als eerste gecommuniceerd in de **Kamerbrief over Vrij en Veilig onderwijs van 4 maart 2022**.¹

In de Kamerbrief werden toezeggingen gedaan t.a.v. de (uitwerking van) maatregelen op het gebied van sociale veiligheid binnen regulier onderwijs en binnen informele scholing. Oorspronkelijk zouden de maatregelen in twee verschillende brieven uiteen worden gezet:

- Een Kamerbrief over sociale veiligheid in het reguliere onderwijs
- Een brief met daarin een beleidsagenda voor bestrijding van anti-integratieve, antidemocratische en antirechtsstatelijke tendensen binnen en vanuit informele scholing

De eerste vorm van relevante advisering en/of besluitvorming inzake deze twee brieven vond plaats met **nota 1 'Maatregelen sociale veiligheid'** waarin we u enkele keuzes voorlegden t.a.v. de uitwerking van de aangekondigde maatregelen van Kamerbrief van 4 maart. Ook deden we enkele suggesties t.a.v. de prioritering in de uitwerking van de maatregelen.

In uw reactie op deze nota vroeg u om scherper aan te geven wanneer bepaalde maatregelen precies van kracht zullen zijn; of kan worden gewerkt aan één integrale meldplicht op het gebied van sociale onveiligheid; en om een nadere uitwerking van de (niet geadviseerde) optie t.a.v. de uitbreiding wet Veiligheid op school.

De eerste vorm van relevante advisering en/of besluitvorming inzake de beleidsagenda Informele scholing vond plaats met **nota 2 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs'**, waarin met een PowerPointpresentatie een overzicht werd gegeven van de onderdelen waaruit de beleidsagenda zou kunnen komen te bestaan. Dit waren drie onderdelen:

1. Eén onderdeel gericht op het ingrijpen bij bedoelde verspreiding van anti-integratieve tendensen binnen informele scholing;
2. Eén onderdeel gericht op het voorkomen van bedoelde én onbedoelde verspreiding van anti-integratieve tendensen binnen informele scholing;
3. Eén onderdeel gericht op het voorkomen van anti-integratieve tendensen binnen regulier onderwijs als gevolg van anti-integratieve tendensen binnen informele scholing.

Daarnaast heeft de Landsadvocaat zijn definitieve advies omtrent informele scholing op 7 juli verstuurd. Dit advies is in de bijlage van **nota 2 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs'** meegestuurd en zal uiteindelijk ook worden meegestuurd met de Kamerbrief.

In uw reactie maakte u voornamelijk duidelijk dat u een grotere rol wilde voor de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) dan met de nota was geadviseerd. Daarbij zijn ook de grote bezwaren die de inspectie kenbaar heeft gemaakt aan de orde geweest. Deze bezwaren zagen vooral op de zeer grote complexiteit in de

¹ Vergaderjaar 2021-2022, Kamerstuk 31293, nr. 611

uitvoerbaarheid van deze voornemens en daarmee de haalbaarheid van deze voornemens.

Datum
14 november 2022

De volgende vorm van relevante advisering en/of besluitvorming vond plaats in het **overleg van 23 augustus over Sociale Veiligheid / Artikel 23 / Informeel onderwijs**. U gaf aan dat u graag een scherpe en normerende toon kiest voor deze onderwerpen en dat het tegengaan van polarisatie voor u een kernpunt is. Daarom zag u een fundamentele rol voor burgerschap binnen deze thematiek. Met betrekking tot de agenda informeel onderwijs maakte u opnieuw duidelijk dat er wat u betreft een grote rol komt voor de inspectie, die op basis van een norm voor informele lesinstituten moet handhaven en sanctioneren. Daarnaast citeerde u de mogelijkheid die de Landsadvocaat in zijn advies noemde om de meldplicht uit de WPO en WVO aan te vullen met een meldplicht gericht op anti-integratieve signalen binnen regulier onderwijs vanuit informele scholing. Ook deze meldplicht zou wat u betreft een grote rol binnen de beleidsagenda informele scholing komen te spelen.

Met **nota 4 'Contouren beleidsagenda informeel onderwijs'**, ontving u met inachtneming van uw eerdere opmerkingen een nieuw voorstel voor de beleidsagenda informele scholing. In het advies waren de drie onderdelen uit de eerste nota beperkt tot twee onderdelen:

- Eén onderdeel met acties om anti-integratieve tendensen binnen informele en reguliere scholing te voorkomen;
- Eén onderdeel met maatregelen om in te grijpen bij anti-integratieve tendensen binnen informele scholing.

Daarnaast werd aan u een nieuw onderdeel voorgelegd waarin werd aangekondigd dat u gaat onderzoeken hoe naast reguliere en informele scholing ook het thuisonderwijs en het (internationaal) particulier onderwijs vrijer en veiliger kunnen worden.

In de nota werd u aangeraden om het toezicht door de inspectie en de meldplicht in de beleidsagenda te presenteren als mogelijke opties waarvan de haalbaarheid en effectiviteit nog onderzocht moet worden. U maakte in reactie op deze nota duidelijk dat u deze niet wilde presenteren als opties die verkend moeten worden maar als maatregelen die er zeker komen. De aankondiging rondom thuisonderwijs en (internationaal) particulier onderwijs besloot u vooralsnog in de beleidsagenda mee te nemen.

Op **30 augustus**, vond een vervolg op het **overleg Sociale Veiligheid / Artikel 23 / Informeel onderwijs** plaats. In het overleg besloot u dat de beleidsagenda informele scholing met de brief over sociale veiligheid moest worden samengevoegd, omdat samenvoeging u beter in staat stelt om vanuit een en dezelfde visie (verbeteren van sociale veiligheid en versterken van burgerschap in al het onderwijs) de maatregelen voor zowel het reguliere als het informele onderwijs te presenteren.

Met **nota 5 'Kamerbrief maatregelen veilig en vrij onderwijs'** ontving u een conceptversie van de Kamerbrief waarin de brief sociale veiligheid en de beleidsagenda informele scholing waren samengevoegd. Met de nota werd u voorbereid op de CWIZO die op 19 september zou plaatsvinden. Voor beide onderdelen 'vrij en veilig regulier onderwijs' en 'vrije en veilige informele scholing'

werd uiteengezet wat voor de gemaakte keuzes de redenen waren en wat van alternatieve keuzes de voordelen of risico's waren.

Datum
14 november 2022

In opmerkingen in de kantlijn van de brief gaf u aan dat wat u betreft het vertrekpunt burgerschap voor de brief verder zou worden geëxpliciteerd. Naar aanleiding van deze opmerking is onder Deel I van de brief duidelijk gemaakt wat wel en niet past bij een vrije en veilige school, bijvoorbeeld dat kinderen leren dat iedereen gelijkwaardig is en dat discriminatie niet getolereerd wordt.

Het onderdeel informele scholing was wat u betreft te abstract. U vroeg om versimpeling, concretisering en een planning. De mogelijke nieuwe maatregelen die werden aangekondigd moesten minder voorzichtig worden opgeschreven. Het moest duidelijk zijn voor de lezer dat het toezicht en de meldplicht echt gingen gebeuren. Tot slot moest wat u betreft de afspraak uit het CA over een verbod op het gebruik van anti-integratieve, antidemocratische of anti-rechtsstatelijke lesmaterialen nog in de brief worden opgenomen.

In uw opmerkingen besloot u ook een overleg in te plannen om de opmerkingen op de nota toe te lichten en zo nog voor de CWIZO van 19 september een grote slag te kunnen maken.

Op **6 september** vond het **overleg Kamerbrief Vrij en veilig onderwijs** plaats. Daarin vroeg u nog eens om een krachtigere introductie van de brief als geheel, waarin de burgerschapsopdracht centraal komt te staan. Over het onderdeel informele scholing gaf u aan dat de noodzaak voor acties en maatregelen voor informele scholing beter onderbouwd moest worden; dat het advies van de Landsadvocaat beter moest terugkomen in de brief; dat de besluiten rondom toezicht van de inspectie en een meldplicht als definitieve maatregelen in de brief opgenomen moesten worden alsmede het verbod op antidemocratisch lesmateriaal.

Op **19 september** vond in het ambtelijk voorportaal, de Commissie voor Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs (**CWIZO**), overleg plaats over de brief vrij en veilig onderwijs. In de CWIZO werd besloten de brief door te geleiden naar de RWIZO van 4 oktober onder voorwaarde dat u nog die week met uw collega's van SZW, BZK, J&V en Rechtsbescherming zou spreken over de politieke punten uit de brief.

In **nota 7 'Vorbereiding Kamerbrief Vrij en Veilig onderwijs in RWIZO/MR'** gaven wij u de ambtelijke discussiepunten mee en deden wij een voorstel over mogelijke oplossingen. Hierover sprak u op 4 oktober en 18 oktober met uw collega-bewindslieden van SZW, VWS, en BZK. De conclusies van beide overleggen was dat bij de uitwerking van het toezicht op informele scholing er voldoende zorgvuldigheid moest worden betracht. In dit kader moesten ook duidelijke en transparante fases kenbaar worden gemaakt. Ook moest er een juiste balans worden gevonden tussen kwaliteitsverbetering aan 'de voorkant' en toezicht 'aan de achterkant': de brief moest niet het idee wekken dat instituten onnodig zouden worden belast met acties gericht op kwaliteitsverbetering. Ten slotte bestond ook verschil van mening over de meerwaarde en precieze invulling van de meldplicht.

Tijdens het laatste overleg is besloten om ambtelijk overeenstemming te vinden over deze twistpunten. Uiteindelijk is mondeling bij u aangegeven dat dit niet is

gelukt en is in overleg met u besloten om op bewindspersonenniveau te komen tot overeenstemming. Daarom werd de brief te geagendeerd voor de RWIZO van 1 november. Met **nota 7 'Voorbereiding Kamerbrief Vrij en Veilig onderwijs in RWIZO/MR'** werden de ambtelijke meningsverschillen en de wijzigingen die we in de versie voor de RWIZO hebben aangebracht nader toegelicht.

Datum
14 november 2022

In de **RWIZO van 1 november** is besloten de brief opnieuw te agenderen voor de RWIZO van 15-11 en in de tussentijd overleg te voeren met uw collega-bewindsliden van, onder andere, SZW, VWS, en BZK.

U heeft twee overleggen met hen gevoerd op 8 november en 10 november. Op 10 november zijn uw collega-bewindspersonen akkoord gegaan met de brief in de huidige vorm. Met AZ is overeengekomen geen herziene versie van de brief na te sturen voor de RWIZO van 15 november maar de belangrijkste wijzigingen mondeling door u toe te laten lichten. Op 18 november wordt de brief behandeld in de MR.

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Voortgezet Onderwijs

Van

5.1.2.e

5.1.2.e

Datum

01 juli 2022

Referentie

33303754

Bijlagen

Overzicht maatregelen

Inspectietoezicht

Franse Pestwet

Toezeggingen en moties

Intern OCW afgestemd

DE, PO, VO, WJZ

Extern OCW afgestemd

IvHO, SZW, NLA

nota

Maatregelen sociale veiligheid

Aanleiding

In het coalitieakkoord, de brief van 4 maart jl., het debat van 9 maart jl., en eerdere toezeggingen is een groot aantal maatregelen aangekondigd. In deze nota leggen u enkele keuzes voor die bepalen hoe de maatregelen zullen worden uitgewerkt. Ook leggen we een prioritering voor in de uitwerking van de maatregelen waarbij wij voorstellen om eerst te beginnen met de maatregelen uit het regeerakkoord plus een aantal toezeggingen die de effecten van deze maatregelen versterken. Andere maatregelen pakken we later op.

*Dank!
Nog wel tijd om te werken*

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord gaan met de prioritering van maatregelen zoals hieronder toegelicht in paragraaf 1?
- Gaat u akkoord met de uitwerking van de verbreding wet sociale veiligheid met onderwijspersoneel (toelichting onder 2A)?
- Gaat u akkoord met het uitwerken van een meldplicht sociale onveiligheid in de vorm van optie a naar voorbeeld van de kennisgevingsplicht schorsing en verwijdering (toelichting onder 2B)?
- Gaat u akkoord gaan met het invoeren van een meld- en overlegplicht voor seksuele intimidatie (toelichting onder 2C)?

*Zie opmerkingen in
Nota en in
Stuk 'maatregelen
sociale veiligheid'*

Bij deze nota zijn de volgende bijlagen gevoegd: A) de uitwerkingen van alle maatregelen (RA en toezeggingen), B) een tekst van de inspectie over hun geïntensiveerde toezicht, C) een overzicht van de Franse pestwet en vergelijkbare wetgeving in andere landen en D) een lijst met toezeggingen en moties.

Toelichting

Datum
1 juli 2022

1 PRIORITERING MAATREGELEN

- De komende jaren zal een enorm aantal maatregelen op het gebied van sociale veiligheid worden uitgevoerd.
- Met de beschikbare capaciteit en middelen van in totaal 8 miljoen euro (3 miljoen eerste ronde bestedingsplan, 5 miljoen tweede ronde bestedingsplan) kunnen echter niet alle maatregelen tegelijkertijd en meteen worden uitgevoerd. Daarom stellen we voor eerst in te zetten op de uitvoering van de coalitieakkoordmaatregelen, plus bijpassende toezeggingen. Zodra die maatregelen zijn uitgevoerd kunnen de overige maatregelen ook worden uitgewerkt.
- De maatregelen waar eerst aan wordt gewerkt zien allemaal op het beter signaleren van incidenten, het vervolgens ingrijpen en het helpen van de slachtoffers.
- De interpretatie van de verbreding van de wet sociale veiligheid naar docenten zoals we in de brief van maart hebben omschreven (monitorverplichting uitbreiden naar leraren), lag niet helemaal lekker in de Kamer en is met name voor D66 niet voldoende. We hebben een nieuw voorstel dat wél de gewenste impact zal hebben, maar niet tot dubbelingen met de Nederlandse Arbeidsinspectie. Mocht de Kamer vasthouden aan de letterlijke tekst van het CA, pakken we dit later op omdat de verwachte impact daarvan beperkt is, en veel capaciteit kost.
- We gaan dan aan de slag/zijn al aan de slag met de volgende geprioriteerde maatregelen (gemarkeerd met * zijn de ca-maatregelen; nummering komt overeen met de maatregelen uit bijlage A:

Maatregel	Struct. Middelen (euro's)	Wanneer gerealiseerd?
Beschikbaar	8.000	
*2 Verbreding wet VOS met onderwijspersoneel	780	2022/2023: informeren veld/intensiveren samenwerking Eind 2024: wetstraject uitbreiding monitor afgerond
* 3 Intensivering toezicht	780	In de loop van schooljaar 2022-2023 → Wat exact?
7 Uitbreiden monitoring leerlingen	780	Eind 2023 → Waarom dan pas?
6 Meld- en overlegplicht seksuele intimidatie (toezegging)	390	Eind 2024: wetstraject afgerond → Is hier al iets nr? Is al eerder toegesproken? → Aan verandering?
5 Meldplicht sociale onveiligheid (toezegging)	520	Eind 2024: wetstraject afgerond
* 1 Versterken klachtenstelsel	1.150	2022/2023: bekendheid en communicatie Eind 2024: wetstraject afgerond
* 1 Meldpunt Sociale veiligheid	1.000	Eind 2022: netwerk van start en begin 2023: Loket en website
Over voor overige maatregelen	2.600	

• Pas later opgepakt worden dan:

- 2 Verbreding van de wet sociale veiligheid naar docenten, als TK niet akkoord gaat met aangepast voorstel;
- 8 Intensivering VOG (gaat veel geld kosten dat er niet is);
- 10 Wettelijke taak SSV.

Datum
1 juli 2022

2 BESLISPUNTEN BIJ DE GEPRIORITEERDE MAATREGELEN

In de bijlage A treft u het volledige overzicht en de stand van zaken van de maatregelen aan. We leggen u nu een drietal beslispunten voor, waarop uw beslissing nodig is om snel voortgang te kunnen boeken met de verdere uitwerking van de maatregelen.

A Uitbreiding wet VOS (2)

- Voorstel is om de veiligheid van onderwijspersoneel te verbeteren door in te zetten op samenwerking tussen inspecties en monitoring langs de volgende lijnen:
 - Uitbreiden van de monitoring van scholen met onderwijspersoneel (conform maartbrief)
 - Informatie over de rechten en plichten van onderwijspersoneel en werkgevers beter verspreiden onder deze groepen en extra inzetten op voorlichting en bewustwording, waarmee de kennislacune kan worden gedicht. Hier kunnen OCW, SZW, NLA, IvhO, raden, bonden, werkgevers en SSV op korte termijn een bijdrage aan leveren.
 - Verdere continuering van de bestaande samenwerking tussen de NLA en IvhO. Dit zal zorgen voor een meer integrale aanpak van veiligheid op school.
 - De andere elementen van uw ambities op het vlak van de sociale veiligheid leveren ook voor het onderwijspersoneel direct profijt op: zij kunnen binnenkort terecht bij het steunpunt, ernstige incidenten van sociale onveiligheid die hen raken zullen vallen onder de meldplicht en zij zullen profijt hebben van een betere invulling van de functie van de vertrouwenspersoon.

→ Nog niet voldoende zo, moet voorstellen dan monitoren en evalueren.

Gevraagd besluit: bent u akkoord om de opdracht uit het Regeerakkoord op deze manier in te vullen en dit zo aan de TK voor te stellen?

Wee.

B Meldplicht sociale onveiligheid (5)

- De meldplicht ernstige incidenten sociale onveiligheid volgt uit het debat over Gomarus september 2021 en is toegezegd in de brief een veilig en vrij schoolklimaat van 4 maart jl. U heeft aangegeven hierop terug te komen in de brief sociale veiligheid in september 2022.
- De meldplicht sociale onveiligheid wordt door de IvhO als optie meegenomen als onderdeel van de intensivering toezicht.
- De meldplicht sociale onveiligheid kan op verschillende manieren worden uitgewerkt. Bij elk van deze uitwerkingen is de definitie van een ernstig incident een belangrijk vraagstuk. De definitie volgt op een later moment.
- Hieronder volgt een drietal opties voor de uitwerking van de meldplicht:

a) Kennisgevingsplicht zoals bij schorsing en verwijdering

Bij schorsing en verwijdering bestaat op dit moment een kennisgevingsplicht. Door eenzelfde soort systeem te hanteren voor incidenten van ernstige sociale onveiligheid, registreren scholen een incident en melden dit bij de IvHO.

Datum
1 juli 2022

- o Voordelen: directe mogelijkheid tot actie door de IvHO en wettelijke verplichting dus mogelijkheid tot handhaving, passend in een bestaande en bekende werkwijze voor scholen.
- o Nadelen: lichte toename administratieve lasten voor scholen.

b) Incidentenregistratie

Scholen worden verplicht incidenten te registreren en deze periodiek door te geven aan de IvHO.

- o Voordelen: beperkte toename administratieve lasten voor scholen en wettelijke verplichting dus mogelijkheid tot handhaving.
- o Nadelen: door de periodieke melding kan niet direct actie worden ondernomen en een breed scala aan incidenten wordt gemeld waar niet altijd een handelingskader voor mogelijk is.

c) Meldplicht incidenten bij de Vertrouwensinspectie

Scholen maken een melding van incidenten bij de Vertrouwensinspectie, zoals zij in overleg treden met de Vertrouwensinspectie bij een mogelijk vermoeden van seksueel misbruik van een met taken belast persoon ten opzichte van een leerling.

- o Voordelen: direct contact met een specialist bij de IvHO.
- o Nadelen: door melding bij de Vertrouwensinspectie ontstaat vertraging want de meldingen moeten uiteindelijk doorgegeven worden naar toezicht van de IvHO, extra capaciteit nodig bij de Vertrouwensinspectie en toezicht, mogelijk meldingen van incidenten die niet bij de vertrouwensinspectie thuishoren maar toezicht van de IvHO waardoor de vertrouwensinspectie een doorgeeffunctie krijgt.

- **Tijdsplan:** wetstraject eind 2024 afgerond.

Gevraagd besluit: bent u akkoord om de meldplicht uit te werken in de vorm van optie a naar voorbeeld van de kennisgevingsplicht schorsing en verwijdering?

C Meld- en overlegplicht seksuele intimidatie (6)

- De aanbeveling om de bestaande meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) seksueel misbruik uit te breiden naar seksuele intimidatie volgt uit het onderzoek seksueel grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs uit 2020. Uw voorganger heeft in de beleidsreactie hier positief op gereageerd. U heeft aangegeven hierop terug te komen in de brief sociale veiligheid in september 2022.
- Deze meld- en overlegplicht (MO) past goed in het geprioriteerde pakket omdat het een verdere versterking vormt van het oppikken van mogelijke onveiligheden en het toezicht daarop. Het idee is dat een MO voor seksuele intimidatie wettelijk wordt verplicht (intimidatie is geen misdrijf, dus aangifte is niet aan de orde).

haver is dit he?
Des vifelye begin
2024 in TK

Abdond met lichting nuy niet
duidelijk welke timing wordt
bevestigd. dus daar nuy niet
de hand mee.

Is dit ook nuy
breid de
Seksuele intimidatie?

- In de praktijk betekent dit dat in het geval van een vermoeden van ofwel seksuele intimidatie of seksueel misbruik het bestuur in overleg dient te treden met de Vertrouwensinspectie.
- Voordelen van een MO voor seksuele intimidatie:
 - Besturen worden geholpen in de afweging of er sprake is van seksuele intimidatie of seksueel misbruik.
 - Scholen handelen in meer gevallen adequaat in het geval van seksueel misbruik en seksuele intimidatie.
 - Zicht op meerdere vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag door een met taken belaste persoon.
- Nadelen van een MO voor seksuele intimidatie:
 - Extra administratieve lasten voor besturen (zeker in samenhang met de andere maatregelen).
 - Extra capaciteit Vertrouwensinspectie nodig.
 - Mogelijke onduidelijkheid voor scholen wat betreft de samenhang met de meldplicht sociale veiligheid.
- **Tijdspad:** wetstraject eind 2024 afgerond.

Datum
1 juli 2022

Gevraagd besluit: bent u akkoord om voor seksuele intimidatie een meld- en overlegplicht (MO) in te voeren?

→ Ik heb verschil tussen 2 B en 2C niet exact scherp kunnen julie dit toelichten. Voorbe uitwerking lijkt plausibel.

~~Top~~ Verzoek:

- laat alle meldpunten en meldplechten die er nu al zijn onder elkaar zetten en daarna:
 1. wat daar nog bij komt.
 2. hoe ze samen te vegen
 3. hoe je ze kunt koppelen

Maatregelen sociale veiligheid

NB: de vermelde tijdspaden gaan alle uit van onmiddellijke verdere uitwerking. Bij maatregelen die niet worden geprioriteerd zal dus nog ca. een jaar opgeteld moeten worden.

I Coalitieakkoord maatregelen en opties

Maatregelen uit het coalitieakkoord:

1. Meldpunt (steunpunt) sociale veiligheid en verbetering klachtenstelsel
2. Verbreding Wet veiligheid op school met onderwijspersoneel
3. Intensivering toezicht
4. Maatregelen antidemocratische tendensen

1. Meldpunt sociale veiligheid en verbetering klachtenstelsel

Opdracht uit het CA: "We zorgen ook dat ouders geholpen en gehoord worden. Er komt een onafhankelijk meldpunt Sociale Onveiligheid voor kinderen en ouders [als onderdeel van de (vertrouwens)inspectie]."

- Besluitvorming over het steunpunt heeft oa plaats gevonden via eerdere nota's en de beleidsstaf van 23 juni jl. Aan dit Over de uitwerking wordt u separaat geïnformeerd na het reces. Aan het steunpunt is onlosmakelijk het klachtenstelsel verbonden. Daarover het volgende:
- Om te komen tot een betere omgang met meldingen en klachten is een investering in het klachtenstelsel nodig. Op 25 mei 2022 is het onderzoek naar het functioneren van het klachtenstelsel po/vo afgerond.
- De onderzoekers geven zes aanbevelingen ter verbetering van het klachtenstelsel:
 1. Zorg voor beter vindbare en toegankelijke informatie over klachtenprocedures;
 2. Zorg in alle scholen voor ten minste één interne en één externe vertrouwenspersoon ;
 3. Borg de professionaliteit van interne vertrouwenspersonen beter;
 4. Laat scholen verplicht aansluiten bij een van de twee landelijke klachtencommissies;
 5. Zorg voor een snellere afhandeling van klachten;
 6. Maak het advies van klachtencommissies bindend.
- Momenteel worden de aanbevelingen gewogen en wordt gekeken of en op welke manier aan de aanbevelingen invulling gegeven kan worden. Een gedegen reactie op de aanbevelingen volgt in de septemberbrief.
- **Tijdspad:** eind 2024 wetstraject afgerond. *ook in Eindhoven?*

2. Verbreding Wet veiligheid op school met onderwijspersoneel

Verbreding Wet veiligheid op school met onderwijspersoneel

- Uit het CA volgt de opdracht: "We breiden de wet sociale veiligheid uit met leraren."
- De uitbreiding van de jaarlijkse schoolmonitor naar onderwijspersoneel is toegezegd in o.a. de brief een veilige en vrij onderwijs van 4 maart jl. Dit is de voorkeurs optie c in de onderstaande uitwerking. Dit is mogelijk niet voldoende voor de Kamer. Optie a en b zijn een verkenning naar een directere uitwerking van het coalitieakkoord.

logosher.

Optie a: uitbreiding Wet vos (dubbele verantwoordelijkheid IvhO/NLA):

- Het is in principe mogelijk de verplichtingen in de WPO, WVO en WEC ten aanzien van de sociale veiligheid van onderwijspersoneel uit te breiden. Het bevoegd gezag zou dan dezelfde verantwoordelijkheid krijgen ten aanzien van onderwijspersoneel als leerlingen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat werkgevers conform de Arbowet al verplicht zijn om psychosociale arbeidsbelasting van (onderwijs)personeel zoveel mogelijk te beperken/voorkomen. De sociale veiligheid van onderwijspersoneel is dus al geregeld in de Arbowet.
- Het 1 op 1 doorvertalen van de CA-opdracht zorgt voor een dubbeling van onderwijs- en Arbo-wetgeving, dat is onwenselijk. Het zou een grote stelselwijziging betreffen, waarbij je het voor een sector uit anders gaat regelen dan voor de andere sectoren in de Arbowetgeving. Bovendien is de reikwijdte van de Arbowet veel breder dan alleen psychosociale risico's, waarbij de discussie kan ontstaan hoe om te gaan met andere arbeidsrisico's in de arbeidssector.
- Dubbeling van wetgeving leidt niet tot meer of nieuwe plichten voor het schoolbestuur als werkgever en zal op scholen hoogstwaarschijnlijk niet tot betere sociale veiligheid van personeel leiden.
- De expertise van de IvhO ligt bij onderwijskwaliteit, niet bij arbeidsomstandigheden. Meerdere ambtelijke gesprekken met SZW, NLA en IvhO hebben duidelijk gemaakt dat deze partijen om bovenstaande redenen niet positief staan tegenover deze maatregel en verandering in verantwoordelijkheden.¹
- Uit evaluatie van de Wet Vos (2021) blijkt dat het grootste gemis in de huidige wetgeving gericht op de veiligheid van onderwijspersoneel duidelijkheid en bekendheid over wat er precies geregeld is.
- De verwachting is dat de kosten voor deze optie de beschikbare middelen zullen overschrijden en aanvullende middelen nodig zijn.

Hoezo?

Optie b: uitbreiding Wet vos, samenwerking IvhO en NLA:

- Een alternatieve directe uitwerking van de CA-opdracht is dat de IvhO sociale veiligheidsproblemen onder onderwijspersoneel signaleert en dit doorgeeft aan de NLA. De NLA houdt toezicht en handhaaft indien nodig (zie tabel).

Optie c: alternatieve optie – samenwerking tussen inspecties, monitoring en informatievoorziening (voorkeursoptie):

- Voorstel is om de veiligheid van onderwijspersoneel te verbeteren langs de volgende lijnen:
 - Uitbreiden van de monitoring van scholen met onderwijspersoneel (valt samen met punt 7. Monitoringsuitbreiding sociale veiligheid). Voorstel is dat de IvhO deze resultaten ontvangt. Een analyse van de Arbowet- en regelgeving heeft laten zien dat dit het enige element is dat niet even strak is geregeld voor het personeel als dat het geval is voor de leerlingen in de Wet Vos. Deze monitoring geeft scholen een beter beeld van hoe het integraal op school gaat wat betreft de veiligheid en geeft hen daarmee direct aangrijpingspunten voor verbeteringen binnen de school zelf.

¹ Het beleid van beide inspecties focust zich vooral op kwetsbare groepen. De hoger opgeleide docenten ziet de NLA niet als zodanig (want mondig en kundig genoeg om de weg te kunnen vinden). Dit is een risicogerichte keuze. Het is de keuze van de wetgever dat de IvhO geen bevoegdheden heeft t.a.v. onderwijspersoneel. Ook IvhO richt zich dus op de kwetsbare groep, de minderjarige onderwijsdeelnemer.

Deze uitbreiding past in het geheel van geïntensiveerd toezicht vanuit de IvhO (hoewel expertise op arbeidsomstandigheden bij NLA zit).

- Informatie over de rechten en plichten van onderwijspersoneel en werkgevers beter verspreiden onder deze groepen en extra inzetten op voorlichting en bewustwording, waarmee de kennislacune kan worden gedicht. Hier kunnen OCW, SZW, NLA, IvhO, raden, bonden, werkgevers en SSV op korte termijn een bijdrage aan leveren.
- Verdere continuering van de bestaande samenwerking tussen de NLA en IvhO. Dit zal zorgen voor een meer integrale aanpak van veiligheid op school.
- De andere elementen van uw ambities op het vlak van de sociale veiligheid leveren ook voor het onderwijspersoneel direct profijt op: zij kunnen binnenkort terecht bij het steunpunt, ernstige incidenten van sociale onveiligheid die hen raken zullen vallen onder de meldplicht en zij zullen profijt hebben van een betere invulling van de functie van de vertrouwenspersoon.
- Samengevat zien we voor de directe uitwerking van de CA-opdracht we twee opties. We presenteren ook een derde, alternatieve optie (voorkeursoptie). Globaal luiden deze opties en hun voor- en nadelen als volgt:

Optie a: Verantwoordelijkheid voor toezicht komt naast Arbeidsinspectie bij Onderwijsinspectie te liggen (dubbeling)	Optie b: Onderwijsinspectie signaleert veiligheidsproblemen onder personeel en geeft dit door aan Arbeidsinspectie; Arbeidsinspectie houdt toezicht (en handhaaft indien nodig)	Optie c: alternatieve uitwerking CA-opdracht
Voordelen	Voordelen	Voordelen
1. Extra prikkel voor scholen om ook sociaal veiligheidsbeleid voor onderwijspersoneel te voeren omdat de IvhO sowieso al langskomt op scholen.	1. Beter uitvoerbaar dan optie a: zowel op papier als in praktijk. 2. Beide inspecties blijven verantwoordelijk voor de velden waar zij expertise op hebben: NLA bij arbeidsomstandigheden en IvhO bij onderwijskwaliteit. 3. Inspecties zijn elkaars oren en ogen (synergie), daardoor verwachte effect groter dan bij optie a. 4. Bouwt voort op reeds gemaakte (mondelinge) afspraken tussen beide inspecties.	1. Beter uitvoerbaar dan optie a en b. 2. Sluit aan bij de evaluatie van de Wet veiligheid op school. 3. Integrale aanpak sociale veiligheid op school (samenwerking IvhO en NLA). 4. Beeld van veiligheid onderwijspersoneel. 5. Onderwijspersoneel en scholen zijn op de hoogte van hun rechten en plichten.
Nadelen	Nadelen	Nadelen
1. Grote stelselwijziging: gaat lang(er) duren en meer kosten dan optie b. 2. Vraagt zeer veel capaciteit bij IvhO, risico dat dit niet lukt en lerarentekort verder wordt versterkt (vissen uit dezelfde vijver), en zet andere CA-opdrachten voor IvhO ook onder druk. 3. Het is de vraag of deze uitzonderlijke constructie voor onderwijspersoneel specifiek verdedigbaar is tegenover andere beroepsgroepen (bijv. zorgpersoneel). 4. Wakkert bredere discussie aan: enkel toezicht sociale veiligheid laten dubbelen, of gehele arbeidsomstandighedenbeleid onderwijssector? 5. Expertise IvhO zit niet op arbeidsomstandigheden. 6. Leidt tot erg veel onduidelijkheid bij besturen en onderwijspersoneel. Welke toezichthouder gaat over welk stukje? Zelfde onduidelijkheid kan tussen de toezichthouders ontstaan, wat ook de effectiviteit niet ten goede komt. 7. Zeer de vraag of deze maatregel impact zal hebben.	1. Deze optie voert de CA-opdracht niet uit zoals hij was bedoeld (komt niet tegemoet aan wens bonden en TK). 2. T.o.v. huidige situatie wekt deze optie ten onrechte de verwachting dat NLA meer toezicht gaat houden op de sociale veiligheid van onderwijspersoneel. Een dergelijke structurele intensivering van het toezicht past niet binnen de risicogerichte werkwijze van de NLA. 3. Protocol en wetgeving nodig met aandacht voor het delen van AVG-gevoelige informatie. 4. Expertise IvhO zit niet op, arbeidsomstandigheden, besturen zullen naar verwachting commentaar hebben wanneer IvhO daar zonder bevoegdheden actie op gaat ondernemen. Doet af aan effectiviteit van toezicht op onderwijskwaliteit door IvhO.	1. Deze optie voert de CA-opdracht niet uit zoals hij was bedoeld (komt niet tegemoet aan wens bonden en TK). 2. Protocol en wetgeving nodig met aandacht voor het delen van AVG-gevoelige informatie uit de monitoring onderwijspersoneel.

- **Advies:** inzetten op de alternatieve variant, en daarmee de veiligheid van onderwijspersoneel verbeteren langs andere lijnen dan uitbreiding van de WPO, WVO en WEC met onderwijspersoneel.
- **Tijdspad:** 2022/2023: informeren/intensiveren samenwerking; eind 2024: wetstraject uitbreiding monitor afgerond.

Wijnstraakkoord

3. Intensivering toezicht

Opdracht uit het CA: "De inspectie zet extra in op sociale veiligheid, krijgt ook tot taak in te gaan op individuele klachten en doet aangifte indien nodig."

- De IvhO werkt momenteel de intensivering van het toezicht uit. Zoals bekend is het aan de IvhO hoe het toezicht uiteindelijk wordt uitgewerkt.
- De beoogde intensivering krijgt vorm langs de volgende lijnen (zie ook de tekst van de inspectie in de bijlage achteraan deze nota):
 - Aanscherpen van bekendheid met het doen van meldingen, het ophalen van signalen en optimalisering van de registratie van deze signalen;
 - De classificatie van urgentie in signalen aanscherpen, zodat sneller follow-up en onderzoek door de IvhO plaatsvindt;
 - Sneller overgaan tot (uitgebreider) onderzoek;
 - Aanscherpen beslisregels rond herstelopdrachten en -termijnen;
 - Koppeling aan een voldoende scherpe escalatieladder.
- Zoals besproken met de IGO is het niet de inzet om het thema sociale veiligheid bij elk onderzoek expliciet mee te nemen. De uitwerking van het geïntensiverde toezicht op dit thema blijft, passend bij de werkwijze van de IvhO, risicogericht. De voorgestelde werkwijze zal wel bij aanzienlijk meer analyses en onderzoeken van de IvhO een thema zijn doordat er enerzijds vanuit een aantal van de andere ambities (meldpunt, meldplicht en monitoring) meer informatie binnenkomt en er anderzijds sprake is van een scherper afgesteld risicoanalyse.
- **Tijdspad:** 2022 en in de loop van 2023.

4. Maatregelen antidemocratische tendensen

- In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om sneller in te grijpen bij informele onderwijsinstellingen en hun vertegenwoordigers die anti-integratief, antidemocratisch of antirechtsstatelijk opereren. We breiden de mogelijkheden om dat te doen uit en onderzoeken op welke manieren dat mogelijk is.
- Het conceptadvies van de Landsadvocaat is besproken op 31 mei. Het definitieve advies van de Landsadvocaat hebben wij in de week van 20 juni ontvangen. U wordt zo spoedig mogelijk door middel van een aparte nota op de hoogte gesteld van dit advies.
- OCW is in gesprek met de gemeentes Amsterdam, Delft, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Tilburg om beter zicht te krijgen op de manier waarop informeel onderwijs met een antidemocratisch en anti-integratief karakter wordt aangepakt.
- Daarnaast is OCW in gesprek met experts en belangrijke externe partijen, zoals het Verwey-Jonker Instituut en SPIOR.
- Begin volgend schooljaar zal een campagne starten om de postbus Veilige Les nader onder de aandacht te brengen. Deze postbus is ingericht om signalen te verzamelen over informeel onderwijs waar antirechtsstatelijke zaken voorkomen.
- De informele onderwijsplekken die antidemocratisch en anti-integratief onderwijs verzorgen kunnen invloed hebben op het formeel onderwijs. Om dit beter in kaart te brengen gaat OCW in gesprek met scholen en schoolleiders. We bekijken momenteel de mogelijkheid om een gesprek te organiseren via de AVS en om gebruik te maken van Denk mee met OCW, OCW Onderwijscommunity en de Teacher Tapp.

Wil graag snel update over wat belangrijke thema voor mij

met?
Niet met mij ☺

Dit is een besluit tot een traject die keuzes graag verleggen.

- Tot slot is OCW in gesprek met de inspectie om te onderzoeken wat kan worden gedaan tegen antidemocratische of antirechtsstatelijke waarden in lesmateriaal. Het is op basis van de Grondwet niet mogelijk om lesmateriaal in brede zin te beoordelen. De inspectie beoordeelt wel of het onderwijs geen antidemocratische of antirechtsstatelijke elementen bevat. Lesmateriaal kan in dit kader worden bekeken.
- U wordt na het reces gevraagd te besluiten over de voorgestelde beleidsreactie en over de 'agenda tegengaan antidemocratische tendensen'.
- We zullen na de zomer een verdiepingssessie met u en relevante partijen organiseren om zo de inzet effectief te laten zijn.

Dit is al heel lang dus lijkt niet direct lokaal

alleen maar nog gering eerst.

II Maatregelen volgend uit toezeggingen

5. Meldplicht sociale onveiligheid
6. Meld- en overlegplicht seksuele intimidatie
7. Monitoringsuitbreiding sociale veiligheid
8. VOG en seksueel grensoverschrijdend gedrag
9. Pestwet Frankrijk
10. Wettelijke taak Stichting School en Veiligheid (SVV)

5. Meldplicht sociale onveiligheid

- De meldplicht ernstige incidenten sociale onveiligheid volgt uit het debat over Gomarus september 2021 en is toegezegd in de brief een veilig en vrij schoolklimaat van 4 maart jl. U heeft aangegeven hierop terug te komen in de brief sociale veiligheid in september 2022.
- De meldplicht sociale onveiligheid wordt door de IvHO als optie meegenomen als onderdeel van de intensivering toezicht.
- De meldplicht sociale onveiligheid kan op verschillende manieren worden uitgewerkt. Bij elk van deze uitwerkingen is de definitie van een ernstig incident een belangrijk vraagstuk. De definitie volgt op een later moment.
- Hieronder volgt een drietal opties voor de uitwerking van de meldplicht:
 - a) Kennisgevingplicht zoals bij schorsing en verwijdering
Bij schorsing en verwijdering bestaat op dat moment een kennisgevingsplicht. Door eenzelfde soort systeem te hanteren voor incidenten van ernstige sociale onveiligheid, registreren scholen een incident en melden dit bij de IvHO. De inspecteurs bekijken de meldingen en wanneer er aanleiding toe is zal dit worden meegenomen in het toezicht.
 - Voordelen: directe mogelijkheid tot actie door de IvHO en wettelijke verplichting dus mogelijkheid tot handhaving, passend in een bestaande en bekende werkwijze voor scholen.
 - Nadelen: lichte toename administratieve lasten voor scholen.
 - b) Incidentenregistratie
Scholen worden verplicht incidenten te registreren en deze periodiek door te geven aan de IvHO.
 - Voordelen: beperkte toename administratieve lasten voor scholen en wettelijke verplichting dus mogelijkheid tot handhaving.

- Nadelen: door de periodieke melding kan niet direct actie worden ondernomen en een breed scala aan incidenten wordt gemeld waar niet altijd een handelingskader voor mogelijk is.
- c) Meldplicht incidenten bij de Vertrouwensinspectie
 Scholen maken een melding van incidenten bij de vertrouwensinspectie, zoals zij in overleg treden met de Vertrouwensinspectie bij een mogelijk vermoeden van seksueel misbruik van een met taken belast persoon ten opzichte van een leerling.
 - Voordelen: direct contact met een specialist bij de IvhO.
 - Nadelen: door melding bij de Vertrouwensinspectie ontstaat vertraging want de meldingen moeten uiteindelijk doorgegeven naar toezicht van de IvhO, extra capaciteit nodig bij de vertrouwensinspectie en toezicht, mogelijk meldingen van incidenten die niet bij de vertrouwensinspectie thuishoren maar toezicht van de IvhO waardoor de vertrouwensinspectie een doorgeeffunctie krijgt.
- **Tijdspad:** wetstraject eind 2024 afgerond.

6. Meld- en overlegplicht seksuele intimidatie

- De aanbeveling om de bestaande meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) seksueel misbruik uit te breiden naar seksuele intimidatie volgt uit het onderzoek seksueel grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs uit 2020 en is in de beleidsreactie daarop ook toegezegd. U heeft aangegeven hierop terug te komen in de brief sociale veiligheid in september 2022.
- Een meld- en overlegplicht (MO) voor seksuele intimidatie wordt wettelijk verplicht (intimidatie is geen misdrijf, dus aangifte is niet aan de orde).
- In de praktijk betekent dit dat in het geval van een vermoeden van ofwel seksuele intimidatie of seksueel misbruik het bestuur in overleg dient te treden met de Vertrouwensinspectie.
- Voordelen van een MO voor seksuele intimidatie:
 - Besturen worden geholpen in de afweging of er sprake is van seksuele intimidatie of seksueel misbruik.
 - Scholen handelen in meer gevallen adequaat in het geval van seksueel misbruik en seksuele intimidatie.
 - Zicht op meerdere vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag door een met taken belaste persoon.
- Nadelen van een MO voor seksuele intimidatie:
 - Extra administratieve lasten voor besturen (zeker in samenhang met de andere maatregelen).
 - Extra capaciteit Vertrouwensinspectie nodig.
 - Mogelijke onduidelijkheid voor scholen wat betreft de samenhang met de meldplicht sociale veiligheid.
- **Tijdspad:** wetstraject eind 2024 afgerond.

7. Monitoringsuitbreiding sociale veiligheid

- Uitbreiding van de monitoring volgt uit de evaluatie van de Wet veiligheid op school en de daaropvolgende beleidsreactie in september 2021. U heeft aangegeven hierop terug te komen in de brief sociale veiligheid in september 2022.

- De voorgestelde aanpassing van de monitoring richt zich enerzijds op leerlingen (verdieping van de te stellen vragen en uitbreiding van het aandeel te bevragen leerlingen op een school) en anderzijds op het onderwijspersoneel (de monitoringsverplichting uitbreiden zodat ook het personeel jaarlijks verplicht op een beperkt aantal thema's bevraagd wordt). De uitwerking van de monitoring van het onderwijspersoneel is al eerder in deze nota aan de orde gekomen (zie punt 2 hierboven).
- De aanleiding van de aanpassing voor de leerlingen is gelegen in aanbevelingen uit de evaluatie van de Wet veiligheid op school (najaar 2021). Daarbij werd aangegeven dat het zinvol is te verkennen of een verbreding en verdieping van de monitoring van de leerlingen meer informatie oplevert. Deze informatie kan de school direct gebruiken bij een gerichtere evaluatie van het eigen veiligheidsbeleid. Voor de IvHO levert de monitoring meer en betere informatie die in het (geïntensiveerde) toezicht kan worden ingezet.
- Scholen gebruiken zeer uiteenlopende instrumenten om de leerlingen jaarlijks te monitoren. Indien wij al deze instrumenten willen aanpassen dan dienen de wet- en onderliggende regelgeving aangepast te worden.
- Het is het overwegen waard scholen te verplichten jaarlijks alle leerlingen te bevragen. Op die manier worden ook leerlingen die binnen de school een mogelijk kwetsbare minderheid vormen bevraagd. Doordat praktische alle leerlingen (vanaf groep 6 po) tegenwoordig beschikken over een laptop of tablet is het ook technisch goed mogelijk voor scholen dit te organiseren.
- Het blijft een feit dat niet alle leerlingen even goed bevraagd kunnen worden. Zo is het bijvoorbeeld niet eenvoudig kleuters op dit thema goed te bevragen en dit geldt zeker ook voor een deel van de leerlingen in het speciaal (voortgezet) onderwijs. Bij de verdere uitwerking zal is samenspraak met het veld worden gekeken wat hier mogelijk en zinvol is.
- **Tijdspad:** AMvB eind 2023 afgerond.

8. VOG en seksueel grensoverschrijdend gedrag

- In 2020 is onderzoek uitgevoerd naar seksueel grensoverschrijdend gedrag (SGG) in het onderwijs, sectoren po, vo, (v)so en mbo.
- Hieruit kwam o.a. naar voren dat uit cijfers van de inspectie blijkt dat het *aandeel* meldingen van de SGG-gevallen waarin een personeelslid bij de SGG betrokken is, stijgt.
- Naar aanleiding van dit onderzoek heeft uw ambtsvoorganger aan de TK toegezegd vervolgonderzoek te willen uitvoeren op dit thema. Het onderzoek zal na de zomer starten en wordt naar verwachting eind 2022 afgerond.
- Daarnaast kwam uit het onderzoek van 2020 dat de VOG-systematiek niet optimaal functioneert. De VOG toont aan dat een persoon geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen bij het werken in een bepaalde sector. Een actuele VOG in het onderwijs dient nu enkel aangevraagd te worden bij indiensttreding. Veroordeeld seksueel overschrijdend gedrag door een personeelslid dat al werkzaam is op een school komt met het huidige systeem niet aan het licht bij de werkgever.
- Uw ambtsvoorganger heeft in april 2021 aangekondigd de VOG voor het onderwijs aan te willen scherpen. Om de mogelijkheden hierin te

verkennen hebben er ambtelijk gesprekken plaatsgevonden met JenV en SZW.²

- Er zijn twee manieren om de VOG aan te scherpen:
 - a) Overgaan op periodieke screening van personeel
 - De werkgever kan het onderwijspersoneel periodiek een nieuwe VOG aan laten aanvragen, bijvoorbeeld om de drie jaar. Als er tussen de eerdere VOG en de nieuwe aanvraag een veroordeling heeft plaatsgevonden (en dat strafbaar feit is relevant voor werken in de onderwijssector) wordt geen nieuwe VOG afgegeven.
 - Deze optie zou een aanscherping van het huidige beleid vormen omdat personeel vaker dan nu binnen één dienstverband een nieuwe VOG moet aanvragen. Deze optie filtert minder snel risico's voor de veiligheid van leerlingen dan optie 2 (continue screening). Het vraagt ook om een grotere administratieve last van werkgever en -nemer.
 - b) Overgaan op continue screening van personeel (voorkeursoptie)
 - Iedere verandering in de justitiële documentatie (in de volksmond: strafblad) van een personeelslid wordt doorgegeven aan Justis. Justis beoordeelt of het nodig is om diegene opnieuw te screenen. Als dat zo is, geeft Justis een signaal af aan de aangewezen toezichthouder voor die sector. De toezichthouder deelt de werkgever mede dat het voor personeelslid X nodig wordt gevonden een nieuwe VOG aan te vragen.
 - Bij deze optie ben je er snel(ler) bij als een personeelslid wordt veroordeeld voor een strafbaar feit dat een gevaar vormt voor de veiligheid van leerlingen en de administratieve lasten voor scholen en onderwijspersoneel zijn lager dan bij periodieke screening. De uitvoeringsconsequenties zijn wel groot: meerdere instanties krijgen er taken bij om de continue screening uit te voeren. Op de langere termijn zijn de kosten echter lager dan die van periodieke screening.
- De structurele kosten voor zowel de periodieke als de continue screening zijn **niet gedekt binnen de beschikbaar gestelde middelen en vragen aanvullende middelen.**
- **Tijdspad:** wetstraject eind 2024 afgerond.

9. Pestwet Frankrijk

- Frankrijk is het eerste en vooralsnog enige Europese land dat pesten expliciet strafbaar stelt. Volgens de initiatiefnemer van de wet is het voornaamste doel niet om kinderen achter slot en grendel te krijgen, maar om bewustwording te creëren en een afschrikwekkende boodschap uit te zenden: pesten kan niet, en wie het toch doet riskeert niet alleen een straf op school, maar ook strafrechtelijke vervolging. Deze straffen lopen uiteen van €45.000 boete en een celstraf van drie jaar, tot €150.000 boete en tien jaar celstraf.

² De screeningsautoriteit Justis valt onder verantwoordelijkheid van JenV. Met SZW is gesproken over ervaringen met continue screening van personeel in de kinderopvang.

- De Franse pestwet voorziet niet alleen in strafbaarstelling van pesten, maar ook in training voor docenten om pesten op school te voorkomen en voert een 'waakzaamheidsplicht' voor social mediabedrijven in.
- Het lijkt ~~onwenselijk~~ om het Franse model in Nederland toe te passen, om de volgende redenen:
 - In Nederland is de wet veiligheid op school reeds van toepassing, die eisen stelt aan sociale veiligheid op scholen en scholen verplicht werk te maken van sociale veiligheid.
 - Het kabinet zet sterk in op burgerschapsonderwijs en sociale veiligheid. Het zorgen voor een sociaal klimaat waarin leerlingen inherent voelen dat pesten verkeerd is, verdient voorkeur boven een situatie waarin gedreigd wordt met strafrechtelijke vervolging.
 - O.a. intimidatie, seksueel misbruik, mishandeling en belaging zijn reeds strafbare feiten, mocht pestgedrag echt uit de hand lopen.
 - Het lijkt onwaarschijnlijk dat het ministerie van Justitie en Veiligheid, die over het strafrecht gaan, bereid zal zijn een speciale pestwet op te stellen, laat staan om dit binnen een redelijke termijn te doen.
- In andere Europese landen wordt het tegengaan of het bestraffen van pesten vaak indirect via een van toepassing zijnde (Onderwijs)wet geregeld. Onder meer in Zweden en Spanje bevatten de respectievelijke Onderwijswetten verplichtingen aan de scholen om pesten tegen te gaan en risico's op pesten te mitigeren.
- Een andere groep landen kiest ervoor pesten niet expliciet in wetgeving te noemen, maar interpreteert de wetgeving rondom bijvoorbeeld intimidatie, seksueel geweld, mishandeling en diefstal als ook van toepassing op pesten. In veel Europese landen zijn dit strafbare feiten.
- **Advies:** in de septemberbrief kort schetsen hoe de Franse pestwet zich verhoudt tot wetgeving in andere Europese landen, w.o. Nederland, en aangeven dat u via inzet op andere maatregelen (w.o. die u noemt in de brief) pesten wil terugdringen.

10. Wettelijke taak Stichting School en Veiligheid (SVV)

- In het najaar van 2019 is de analyse in het kader van het programma Grondig van de subsidierelatie van OCW met Stichting School en Veiligheid (SSV) afgerond. Het programma Grondig is uitgevoerd om na te gaan of er in de langlopende subsidierelaties die OCW is aangegaan sprake is van staatssteunrisico's. Ten aanzien van SSV was de belangrijkste conclusie dat het zinvol is na te gaan of de functie van SSV verankerd dient te worden in een wettelijke taak.
- Ook naar aanleiding van de evaluatie van de Wet veiligheid op school is duidelijk dat ondersteuning van scholen bij het realiseren van hun wettelijke taak op dit vlak duurzaam nodig zal zijn. Al sinds vóór de implementatie van de wet vervult SSV een belangrijke functie in opdracht van OCW bij die ondersteuning.
- Om na te gaan of dit inderdaad zinvol is zullen een marktverkenning en een externe evaluatie van het functioneren van SSV worden uitgevoerd.
- Indien uit deze onderzoeken blijkt dat er 1) geen andere partij beschikbaar is die de volle breedte van de taken van SSV kan uitvoeren en 2) SSV haar taak naar behoren uitvoert, kan het zinvol zijn een wettelijke taak voor SSV op het vlak van de ondersteuning van scholen

Ik zou toch graag elementen wilt uitwerken. Dit wilt ook nog niet als heel scherpe analyse, maar advise/mening dan mogelijkheden tot aansluiting. Ofrang wel opties schetsen die geïnspireerd op Franse VS hier kunnen, van licht tot zwaarder.

ten aanzien van de sociale veiligheid te regelen. Dit aspect kan worden meegenomen in het wetsvoorstel Vrij en veilig onderwijs.

- **Tijdspad:** wetstraject eind 2024 afgerond.

Bijlage Geïntensiveerd toezicht IvhO

De inspectie zet in op versterking van de bekendheid van de vertrouwensinspectie, waarbij maatregelen waarvan op korte termijn effect kan worden verwacht met voorrang worden uitgevoerd. Momenteel wordt gewerkt aan aanpassing van de website van de inspectie gericht op optimalisering van de vindbaarheid en toegankelijkheid van informatie voor alle relevante doelgroepen. Daarnaast wordt ingezet op actieve versterking, zoals door verspreiding van een flyer met informatie over de vertrouwensinspectie, gericht op versterking van de bekendheid van deze voorziening en het beroep dat op de vertrouwensinspectie kan worden gedaan. Daarin tevens aandacht voor de wettelijke plicht tot onverwijlde melding, overleg en aangifte die in het onderwijs en voor de kinderopvang van toepassing is. De versies voor de BES-eilanden (in Nederlands, Engels en Papiaments) werden reeds verspreid, en voor de verspreiding in Nederland is het begin van schooljaar 2022/23 gekozen als meest effectieve moment. Ook is sprake van uitwisseling van informatie met de Stichting School en Veiligheid en draagt de inspectie bij aan versterking van aandacht voor het thema door de verzorging van workshops in het aanbod van SSV. Tenslotte is vergroting van de bekendheid van de vertrouwensinspectie en het beroep dat daarop kan worden gedaan onderdeel van het overleg met de Raden, waarbij tevens aandacht geschonken wordt aan de bevindingen zoals vermeld in het rapport Beke over seksueel grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs met door taken belaste personen. Ondertussen laat de praktijk zien dat ouders, studenten, schoolleiders en besturen de vertrouwensinspectie weten te vinden, zoals wordt geïllustreerd door de aantallen melding die weer liggen op het niveau voorafgaand aan de Covid-periode.

Als het gaat om versterking van de aandacht voor een adequate afhandeling van incidenten, signalen en meldingen van ouders en anderen, is optimalisering van de bekendheid en toegankelijkheid van de vertrouwensinspectie een van de lijnen waarop wordt ingezet. Dat geldt evenzo voor optimalisering van de toegankelijkheid van het Loket voor Klantcontact, waar ouders en anderen terecht kunnen, geïnformeerd kunnen worden of meldingen kunnen doen. De versterking op korte termijn richt zich op verduidelijking van de informatie die hierover op de website van de inspectie te vinden is, ten einde de toegankelijkheid en duidelijkheid voor ouders, leerlingen en anderen te vergroten.

Toezeggingen aan Kamer	Stand van zaken
Brief september	
In de volgende Kamerbrief zullen onderstaande onderwerpen worden meegenomen: - Steunpunt - Aanpak informeel onderwijs en beleidsagenda antidemocratische tendensen - Verbetering klachtenstelsel (incl. takenpakket vertrouwensinspecteurs) - Intensivering toezicht - Veiligheid leraren - Meldplicht - Uitbreiden en versterken monitoring - Invulling CA-opdracht Verbreding wet naar leraren - Franse pestwet - Zicht op bijscholing t.a.v. sociale veiligheid - Aandringen op aangifte doen bij scholen - Aandacht voor sociale veiligheid bij de lerarenopleidingen	In deze nota worden verschillende beslispunten voorgelegd. Op basis hiervan zullen deze onderwerpen verder worden uitgewerkt zodat de Kamer na de zomer kan worden geïnformeerd over de voortgang. De brief zal in September worden verstuurd.
Centraal meldpunt sociale veiligheid	
Motie Peters over uitvoeringstoets bij scholen. De zorg is dat dit meldpunt bij scholen alleen ellende zal toevoegen.	Motie is afgedaan. Wij zijn hierover met u in gesprek geweest n.a.v. de nota's over de uitwerking van het steunpunt.
We nemen mee dat de intensivering toezicht en de inrichting klantcontact en meldpunt VI moet aansluiten bij de uitwerking van het steunpunt en de aanpassingen in het klachtenstelsel (D66).	Bij de uitwerking van de intensivering van het toezicht, het steunpunt en de versterking van het klachtenstelsel wordt steeds gelet op de aansluiting van deze zaken op elkaar. Hierover vindt geregeld overleg met de IvHO plaats.
Versterken monitor sociale veiligheid	
LAKS betrekken bij het aanpassen van de monitor sociale veiligheid (PvdA).	Met LAKS is geregeld contact over thema's gerelateerd aan sociale veiligheid. Ook op dit punt zullen zij op passende momenten worden betrokken.
De monitor sociale veiligheid jaarlijks uitvoeren i.p.v. tweejaarlijks (PvdA).	Net als in 2021 zal er in 2022 een landelijke monitor plaatsvinden. Dit wordt gedaan om de ontwikkelingen n.a.v. de coronajaren beter in de gaten te kunnen houden op landelijk niveau. Onder normale omstandigheden is het voldoende elke twee jaar een landelijk beeld op te halen. Mede omdat scholen zelf wel elk jaar monitoren en op dat niveau maatregelen kunnen treffen.
Verbetering klachtenstelsel	
Kijken naar de structuur en opleidingen van vertrouwenspersonen (GL).	Dit wordt momenteel uitgezocht en zal worden meegenomen in bij de verbetering van het klachtenstelsel in de Septemberbrief.
Voor de zomer wordt de beleidsreactie op het onderzoek naar het klachtenstelsel afgerond om vervolgens met verbetervoorstellen aan de Kamer te sturen (geen termijn genoemd).	Het onderzoek naar het klachtenstelsel is 25 mei jl. gepubliceerd. Het onderzoek wordt voor het reces met de Kamer gedeeld.
Meenemen van signalen	
Motie van Meenen om de inspectie opdracht te geven altijd werk te maken van individuele meldingen en signalen van onveiligheid.	Uw ambtsvoorganger heeft aangegeven dat dit de handelswijze van de inspectie betreft en er ondertussen (sinds de casus VMBO Maastricht) zaken zijn verbeterd in het toezicht. Het oordeel over de motie is aan de Kamer gelaten en in de Kamerbrief Sociale veiligheid is het uitgangspunt van deze motie wederom bevestigd.
LBVSO vragen hun signalen van onveiligheid te delen (PvdA).	LBVSO heeft hun signalen 11 april jl. met ons gedeeld. De input wordt meegenomen in de uitwerking van verschillende van de ambities (steunpunt, verbetering klachtenstelsel en monitoring).
Aandacht voor aangifte	
Motie Beertema over het dringend onder de aandacht brengen bij scholen van het doen van aangifte bij ernstige geweldsincidenten	Motie is afgedaan. Het is meerdere keren bij de PO- en VO-raad onder de aandacht gebracht. Er is benadrukt dat scholen ook namens het slachtoffer aangifte kunnen doen.

even bespreken. hier heb ik in de brief een nieuwe toezegging er gedaan toch?

<i>Verbreiden wet</i>	
Motie van Meenen om de Wet sociale veiligheid te verbreden naar leraren en onderwijsondersteunend personeel	In deze nota weegt u de voor- en nadelen af en maakt u hier een beslissing over. De Kamer wordt in september hierover geïnformeerd.
<i>Meldplicht</i>	
Motie Peters en Pouw-Verweij over het uitbreiden van de meldplicht naar incidenten (sociale) veiligheid	Deze motie zal op den duur worden afgedaan door het instellen van een meldplicht voor ernstige incidenten sociale onveiligheid en het uitbreiden van de bestaande meldplicht seksueel misbruik naar seksuele intimidatie. In deze nota maakt u keuzes over de uitwerking van deze meldplicht(en).
<i>Monitoring</i>	
Aandacht voor helder taalgebruik voor leerlingen die de taal minder machtig zijn (GL).	Dit wordt meegenomen in de uitwerking en opdrachtoomschrijving van de monitoring.

TER INFORMATIE
Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van
5.1.2.e
T 5.1.2.e

Datum
07 juli 2022

Referentie

Bijlagen

1. PPT contouren beleidsagenda
2. Samenvatting conceptadvies LA
3. Advies LA

Intern OCW afgestemd
VO

nota

Contouren beleidsagenda informeel onderwijs

*Dank, graag bespreken na
Vakantie. En graag daarvoor al
aanvullende. Zie mijn opmerkingen in de PPT*

Aanleiding

- In de afgelopen periode is gewerkt aan de ontwikkeling van een aanpak voor het tegengaan van antidemocratisch, antirechtsstatelijk en anti-integratief (informeel) onderwijs.
- **Veiligheid van de Staat**
[Redacted]
- Het hierboven genoemde voorwerk en de stappen die we de komende maanden nog zetten moeten leiden tot een beleidsagenda die in september naar de Tweede Kamer kan worden gestuurd.
- Via bijgevoegde presentatie willen we u alvast een overzicht geven van de contouren van de beleidsagenda. Wat ons betreft zal deze worden opgebouwd uit drie elementen:
 - **1. Mogelijkheden (bestaand en nieuwe) om in te grijpen bij informeel onderwijs als het misgaat:**
 - Bestaande mogelijkheden: verbod op de organisatie die informeel onderwijs verzorgt, gebiedsverbod voor degene die het onderwijs verzorgt, strafrechtelijk ingrijpen, reguliere openbare orde maatregelen, Wet transparantie Maatschappelijke Organisaties (Wtmo) e[Redacted] **Veiligheid van de Staat**
 - Nieuwe mogelijkheden: uitbreiding verbod organisatie, nieuwe vormen van strafbaarstelling, uitbreiding bevoegdheid IvHO.
 - **Uitdagingen bij de inzet van deze instrumenten:**
 - Problematische gedrag juridisch niet te definiëren, dit vormt een uitdaging bij daarop gerichte generieke maatregelen;
 - Informeel onderwijs is voor generieke maatregelen zeer moeilijk af te bakenen;
 - Maatregelen zijn bedoeld voor extreme gevallen, inzet van deze maatregelen bij informeel onderwijs zullen al snel leiden tot disproportionaliteit;
 - Bestaande maatregelen vallen niet binnen bevoegdheidssfeer OCW.
 - Mogelijke nieuwe mogelijkheden vragen verregaande wijziging van wet- en regelgeving bijv. het realiseren van bekostiging voor het informeel onderwijs of het vervullen van de leerplicht aldaar zodat IvHO daar toezicht kan houden.

¹ Het definitieve advies wordt de komende weken verwacht.

- Om deze uitdagingen aan te pakken zal:
 - **Veiligheid van de Staat**
 - I.a.v. nieuwe maatregelen extra juridische onderzoek nodig zijn naar de (on)mogelijkheden en toepassing van nieuwe instrumenten.
- **2. Voorkomen dat het misgaat bij informeel onderwijs:** samen met het veld werken aan nieuwe maatregelen bij specifiek vormen van informeel onderwijs² zoals: keurmerk, lerarenregister, verantwoorde methoden ontwikkelen, meldpunt veilige les.
- **3. Voorkomen dat het misgaat in het formele onderwijs door invloeden vanuit informeel onderwijs:** samen met het veld werken aan nieuwe maatregelen als: digitale toolkit voor elke school, stimuleren van afstemming en uitwisseling tussen informeel en formeel onderwijs op bestuur- en docentenniveau, instellen van schoolcoaches en inspanningen vanuit expertisepunt burgerschap, masterplan, respect foundation, etc.
- Graag zouden we de ze insteek middels de bijgevoegde presentatie in een gesprek aan u voorleggen.
- Een beleidsagenda in september naar de Kamer is in overeenstemming met (het merendeel van) de toezeggingen richting Kamer (zie hieronder).
- De bredere planning t.a.v. de planning en ambities rond sociale veiligheid als geheel wordt via een separate nota met u gedeeld.

Toelichting

Planning

- Voor de komende periode ziet de planning er als volgt uit:

Wat?	Wanneer?
Veiligheid van de Staat	Veiligheid van d
Nadere Gesprekken schoolleiders/ schoolbesturen	Juni-juli
Nadere gesprekken SZW over verbinding met agenda veerkracht en weerbaarheid	Juni-juli
Nadere gesprekken met stakeholders (waaronder moskeeorganisaties), gemeenten en experts	Juni-juli
Definitief advies van de Landsadvocaat	Juli
Schrijven van agenda: - Verwerken advies van de Landsadvocaat - Verwerken input van scholen en gemeenten, experts en stakeholders - Motie over risicogericht toezicht op informeel onderwijs	Juli-augustus
Gesprek met MPVO over conceptversie	Week van 22 augustus
Herzien beleidsagenda	End augustus
Interdepartementale afstemming agenda	Augustus /september
Agenda langs MR	September

² Wij denken hierbij een eerste instantie (maar niet uitsluitend) aan Islamitisch informeel onderwijs. Vanuit de koepels die moskeeën vertegenwoordigen is draagvlak voor de beschreven maatregelen.

Datum
7 juli 2022

Definitieve versie richting Kamer (eventueel samen met Kamerbrief vrij en veilig onderwijs)	September / Oktober
---	---------------------

Politieke toezeggingen over deze agenda:

- Kamerbrief Vrij en Veilig onderwijs (4-3-2022): "Daarom kom ik rond de zomer bij u terug met een agenda om deze tendensen tegen te gaan. Daarin neem ik het advies van de Landsadvocaat mee."
- Commissiedebat SV 28-3-2022: "Voor de zomer kom ik terug op het advies van de landsadvocaat en op de verdere inrichting van het aanpakken van informeel onderwijs waar dat antidemocratisch of antirechtsstatelijk is."
- Tweeminutendebat SV (14-4-2022): "Rond de zomer informeer ik de Kamer over het advies van de landsadvocaat over informeel onderwijs en deel ik ook de beleidsagenda die we hebben op antidemocratische tendensen in het onderwijs en in het informeel onderwijs."

Contouren voor een beleidsagenda informeel onderwijs

Tegen de verspreiding van anti-integratieve, antidemocratische en
antirechtsstatelijke tendensen binnen het informeel onderwijs

Dank toch wel echt aan
Urbane inzet en bereikbaarheid
Fv Ha.

Voorlopige opzet agenda informeel onderwijs

Doel: tegengaan anti-integratieve, antidemocratische en antirechtsstatelijke tendensen binnen het onderwijs

Door:

1. Tijdig in te grijpen waar het mis gaat binnen informeel onderwijs (en tijdig onderzoek of toezicht starten);
2. Voorkomen dat het misgaat binnen het informeel onderwijs;
3. Voorkomen dat het misgaat in het formeel onderwijs door invloeden vanuit het informeel onderwijs.

1. Tijdig ingrijpen (op basis van het advies van de landsadvocaat)

Bestaande instrumenten aanpak (verantwoordelijke actor)	• Verbod organisatie (OM) • Wet transparantie maatschappelijke organisatie* (burgemeester) • Gebiedsverbod, meldplicht of contactverbod (Minister van J&V) • Strafrechtelijk ingrijpen (OM) • Gebruik van reguliere openbare ordebevoegdheden (burgemeester)
---	--

Bestaande instrumenten toezicht	• Veiligheid van de S • Signaal-gestuurd onderzoek OM • Signaal-gestuurd onderzoek FIU
------------------------------------	---

Mogelijke nieuwe instrumenten	• Uitbreiding verbod organisatie naar informeel onderwijs • Nieuwe strafbaarstelling • Uitbreiding bevoegdheid Inspectie van het Onderwijs (zie volgende dia)
----------------------------------	---

*in behandeling

Uitbreiding bevoegdheid Inspectie van het Onderwijs

Vooralsnog kan en wil de Inspectie geen toezicht houden op informeel onderwijs voor zover dit volgens de wet niet binnen haar bevoegdheid valt.

Via een wetswijziging of nieuwe wet zouden de bevoegdheden kunnen worden uitgebreid. Dit vraagt (naar alle waarschijnlijkheid) wel, om het mogelijk maken dat 1) of informeel onderwijs bekostigd wordt of 2) de leerplicht daar kan worden vervuld.

Uitdagingen I (volgens de LA)

Hoe kunnen we dat doen?

- Problematisch gedrag is niet te definiëren. Het is volgens de LA afhankelijk van politieke of beleidsmatige keuze die per vraagstuk verschillen. Pas wanneer er een wettelijke norm voor informele lesinstituten is gesteld, kan er worden vastgesteld wanneer gedrag zodanig in strijd is met de norm dat het met 'problematisch' moet worden aangemerkt.
- Over het algemeen geldt dat er bij het ingrijpen tegen informele scholing fundamentele rechten in het geding komen, waaronder:
 - Vrijheid van meningsuiting
 - Vrijheid van vereniging
 - Godsdienstvrijheid

Wist tegen elke prijs toch?
- Fundamentele rechten zijn weliswaar relatief en kunnen dus worden ingeperkt. Maar de eisen voor daadwerkelijke inperking liggen hoog.
- Dit is de context waarin de bruikbaarheid van de voorgestelde instrumenten moet worden gezien. Over het algemeen is het oordeel van de LA dat de meeste instrumenten zelden bruikbaar zullen zijn.

Uitdagingen II

- Alle bestaande mogelijkheden vallen niet binnen de bevoegdheidsfeer van OCW. Handelend optreden vraagt dus altijd

Veiligheid van de Staat

- Het creëren van nieuwe mogelijkheden die wel binnen bevoegdheidsfeer van OCW vallen is juridisch uitermate complex en vraagt forse wijziging van wet- en regelgeving. Daarbij is de vraag of dat proportioneel is gegeven de aard en omvang van het probleem.

geen positieve impact dus is dat wel te stellen

2. Voorkomen dat het misgaat binnen het informeel onderwijs I: voorstel voor nieuwe maatregelen

- **Verplicht lerarenregister voor docenten in het informeel onderwijs**

In samenwerking met expertisecentra en het veld worden leerkrachten van informele lesinstituten erin getraind op een pedagogisch en didactisch verantwoorde manier les te geven. De namen van leerkrachten die succesvol een training hebben afgerond, worden opgenomen in een voor iedereen toegankelijke databank.

- **Keurmerk voor instellingen die informeel onderwijs verzorgen**

In samenwerking met expertisecentra en het veld wordt er een kwalitatief kader ontwikkeld dat een verantwoord einddoel voor informeel onderwijs definieert. Onderwijs die zich aan het kader toeleggen, ontvangen een keurmerk.

- **Ontwikkeling verantwoord lesmateriaal I**

In samenwerking met expertisecentra en het veld gaan we aan de slag met de ontwikkeling van verantwoorde lesmaterialen die toegankelijk zijn en door alle informele onderwijsinstellingen kunnen worden gebruikt.

Voor bovenstaande maatregelen is draagvlak in het veld

→ Zijn er ook maatregelen waarvoor geen draagvlak is?

En 'Het veld' is naar ik aan behoudend onderwijs?
Die hebben hier weinig van te maken deel 1, denk ik. of Nieuw?

Verplicht leerkrachten?
Zar dat kunnen ze dat
remed daar op (ontbrekt?)

2. Voorkomen dat het misgaat binnen het informeel onderwijs

II: voorstel voor nieuwe maatregelen

Vor van nuh beoht. Cieser oek hie exte actie

- **Ontwikkeling verantwoord lesmateriaal II**

Op Europees niveau wordt er in samenwerking met Saudi Arabië al gewerkt aan verantwoord lesmateriaal voor binnen het Islamitisch onderwijs. Wij sluiten ons hierbij aan of stimuleren op Europees niveau andere initiatieven. De Europese Unie speelt graag een rol in de facilitering hiervan.

Wat is er al binnengekomen?
Was bespreking, hoe professionaliseren we dit

- **Communicatiecampagne postbus veilige les**

Via de postbus veiligeles@minocw.nl brengen we signalen in kaart over anti-integratieve, antidemocratische of antirechtstatelijke praktijken binnen het informeel onderwijs. De komende tijd wordt de postbus via een campagne nader onder de aandacht gebracht.

- **Samenwerkingsinitiatieven**

De samenwerkingsinitiatieven die we aangaan met informeel onderwijs geven bovendien toezicht op informeel onderwijs. Omdat we ze zo beter in beeld krijgen, en omdat we aan deelname aan initiatieven bepaalde voorwaarden kunnen stellen.

- **Aansluiten bij Weerbaarheidsagenda SZW** → Die is er nog niet eens. Al 3 jaar niet -
wordt steeds genoemd :)

3. Voorkomen dat het misgaat binnen het formeel onderwijs: voorstel voor nieuwe maatregelen

Vraag te soft...

- **Digitale toolkit voor iedere school**

In het verlengde van de postbus veilige les ontvangt elke school een digitale toolkit over hoe om te gaan met ouders, etc.

- **Schoolcoaches**

Scholen die te maken hebben met ongewenste invloeden vanuit informeel onderwijs kunnen gebruik maken van schoolcoaches die scholen ondersteunen bij het voeren van beleid in het tegengaan hiervan.

- **Afstemming tussen lesmethodes informeel en regulier onderwijs**

Door onder meer uitwisseling tussen docenten, onderlinge meeloopdagen, gezamenlijke professionalisering en afstemming van methodieken vergroten we de transparantie, de kwaliteit en de communicatie van en tussen formele en informele lesinstituten.

- **Periodiek overleg met 'stakeholders'**

Structureel overleg tussen koepelorganisaties, regulier onderwijs, levensbeschouwelijke partnerorganisaties (islamitische en niet-islamitisch) en het bredere buurtwerk vergroten de transparanties en verdiepen de relaties.

- **Inspanningen vanuit Expertisepunt Burgerschap, masterplan, respect foundation. etc**

Structureel overleg tussen koepelorganisaties, regulier onderwijs, levensbeschouwelijke partnerorganisaties (islamitische en niet-islamitisch) en het bredere buurtwerk vergroten de transparanties en verdiepen de relaties.

TER BESLUITVORMING
Aan: MPVO

nota

Aanleiding

- U heeft aangegeven in september een Kamerbrief te willen sturen met daarin een update over de maatregelen gericht op het verbeteren van de sociale veiligheid (SV) op scholen.
- In de nota van 1 juli jl. hebben we u een voorstel over de maatregelen in de brief voorgelegd.
- U heeft daarop gereageerd met het verzoek:
 - Om een duidelijkere en concretere planning van de maatregelen te geven. Zie hiervoor paragraaf 5 van de Toelichting.
 - Om op enkele maatregelen nadere toelichting te geven. Het betreft hier:
 1. Uitbreiding Wet Veiligheid op school (hierna: Wet Vos)
 2. Meldplicht seksuele intimidatie
 3. Pestwet Frankrijk
 4. Intensivering VOG
 - Om het overzicht van de moties en toezeggingen nog eens goed langs te lopen en aan te scherpen (zie bijlage 1).
 - Om een overzicht te geven van bestaande meldpunten en -plichten, welke daar nog bijkomen en hoe deze mogelijkswijs kunnen worden gekoppeld (zie bijlage 2).
 - Om u graag snel bij te praten over de maatregelen gericht op de aanpak van antidemocratische tendensen in het informele onderwijs (separate nota en brief, volgt z.s.m.).
- Daarnaast geven we in paragraaf 6 van de Toelichting een globaal overzicht van de insteek van de Kamerbrief SV zoals deze in september verstuurd kan worden en hoe deze zich verhoudt tot gerelateerde brieven.

Geadviseerd besluit

1. Bent u akkoord met de beleidskeuzes zoals hieronder voorgesteld m.b.t. uitbreiding Wet Vos, meldplicht seksuele intimidatie, pestwet Frankrijk en intensivering VOG?
2. Bent u akkoord met de globale opzet van de Kamerbrief op p.9-10?

Toelichting

1. Uitbreiding Wet Vos met onderwijspersoneel

- De ambitie uit het CA is om de Wet Vos uit te breiden met veiligheid van leraren, om zo de veiligheid van leraren op scholen te borgen in de

Voortgezet Onderwijs

Van

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum

18 augustus 2022

Referentie

33807031

Bijlagen

1. Moties en toezeggingen

2. Overzicht van en samenhang tussen meldpunten en -plichten

3. Scan van nota sociale veiligheid juli 2022

Intern OCW afgestemd

IvhO, VO, WJZ

Dank! zie Vragen.

+ mag ik nog een update
op het stervpunt/meldpunt?

+ Even overleg plannen

Ntb Kamerbrief maatregelen sociale veiligheid

Vrij & veilig onderwijs

inclusief
informeel scholing

meldplicht

Wat zou daarvoor tijd zijn?

- onderwijswetgeving (en niet langer alleen in de Arbowetgeving, zoals nu het geval is) en deze integraal te benaderen met de veiligheid van leerlingen.
- De veiligheid van onderwijspersoneel is reeds geborgd via de Arbowet (en bijbehorende catalogi) en cao's po en vo. Het toezicht op naleving van Arbowet- en regelgeving berust bij de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Een OR of vakbond kan nu al een melding maken, die de NLA onderzoekt.¹ De weg naar de IvhO in plaats van de NLA is daarmee voor het onderwijspersoneel niet gangbaarder.
 - De NLA houdt toezicht daar waar de risico's het grootst zijn en bepaalt vervolgens zelf welke inzet zij pleegt om het grootst mogelijke maatschappelijke effect te bereiken. Die inzet gaat veel verder dan alleen maar inspecteren en handhaven.
 - Uit de evaluatie (2021) van de Wet Vos komt de wens dan wel noodzaak om de wet uit te breiden met veiligheid van onderwijspersoneel niet eenduidig naar voren. Wel blijkt dat de duidelijkheid en bekendheid over wat er precies geregeld is voor onderwijspersoneel beter kan. Meer dan aan een wetswijziging, is er behoefte aan betere voorlichting over wat er al geregeld is voor onderwijspersoneel. In een panelgesprek in het kader van 'Denk mee met OCW' tussen leraren en ambtenaren van OCW in juni 2022 komt eenzelfde beeld naar voren.
 - In het debat in maart is met Van Meenen (D66) afgesproken dat een aantal zaken eerst uitgezocht wordt alvorens te besluiten hoe de ambitie wordt uitgewerkt (onderscheid maken tussen wat er bij IvhO en bij NLA ligt, wat de risico's zijn als je gaat 'dubbelen' en wat je juist niet wilt dubbelen omdat de taakverdeling tussen de inspecties duidelijk moet zijn).
 - Als reactie op de vorige nota heeft u aangegeven dat de uitwerking van de CA-ambitie verder moet strekken dan alleen monitoring en overleg.
 - Hieronder schetsen wij daarom twee opties voor de invulling van deze ambitie. **NB.** beide opties zijn kort en niet afdoende nog met SZW, NLA en IvhO besproken. Deze partijen staan allesbehalve welwillend tegenover onderstaande opties. Daarnaast vergen deze nog meer (juridisch) onderzoekwerk.

Even schakelen met 5.1.2.e
over "in de geest" of "betreft".

hm- waarom?

Optie 1: Uitbreiding wet VOS: intensivering samenwerking IvhO en NLA	Optie 2: Uitbreiding wet VOS: dubbele verantwoordelijkheid, naast NLA ook IvhO
IvhO signaleert veiligheidsproblemen onder onderwijspersoneel, mede door ontvangen resultaten schoolmonitor onderwijspersoneel.	NLA is reeds verantwoordelijk voor toezicht en handhaving o.b.v. het huidige wettelijk regiem. Hieraan wordt een andere wettelijke basis toegevoegd in de onderwijssectorwetten. Behalve bij de NLA komt daarmee ook bij IvhO een verantwoordelijkheid te liggen, nl. een taak voor toezicht en handhaving. Om onduidelijkheid vanwege twee wettelijke regiem te voorkomen, is het nodig dat de definities van (on)veiligheid van gelijke strekking zijn (wat nu niet het geval is).

¹ Zie p.103 van [Eindrapportage Evaluatie Wet veiligheid op school](#).

Datum
18 augustus 2022
Referentie
33807031

IvhO geeft signalen door aan NLA ('oren en ogen' van NLA); NLA kan de signalen gebruiken voor haar risicogerichte toezicht; Waar van belang intensiveren NLA en Ivho de samenwerking wb. afstemming en uitvoering van onderzoek.	NLA en Ivho houden beide toezicht en handhaven op sociale veiligheid en psychosociale arbeidsbelasting. Nog onduidelijk hoe beide regimes zich tot elkaar zouden moeten verhouden (verschillende definities met gelijke strekking leiden tot onduidelijkheid en noodzaak van stelselmatige afstemming van herstelopdrachten + overlap, onduidelijkheid en ondoelmatigheid).
Voordelen	Voordelen
Is uitvoering in geest van CA; Past bij de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van de Wet Vos; Minder complex om te realiseren en tegen minder kosten; Voorkomt dubbeling, onduidelijkheid en ondoelmatigheid.	Is naar letter precieze uitvoering van het CA. <i>Klaar afnemers</i>
Nadelen	Nadelen
Is naar letter geen precieze uitvoering van het CA, wel naar geest, want geeft effectief invulling aan achterliggende doelstellingen (waar optie 2 dit effect niet bereikt en niet doelmatig is); Een dergelijke structurele intensivering van het toezicht past niet binnen de risicogerichte werkwijze van de NLA.	Niet doelmatig (dubbeling in wetgeving, toezicht en handhaving); Ineffectief (communicatie verwarrend; ontstaan structureel coördinatieprobleem in handhaving; is complex en duurt langer om te realiseren) dan optie 1; Termen en definities in Arbo- en onderwijswetgeving wb. veiligheid zijn nu niet gelijk aan elkaar; Opbrengsten onduidelijk, gelet op de uitkomsten van de evaluatie van de Wet Vos, die duiden op een gebrek aan kennis over rechten en plichten omtrent sociale veiligheid van docenten en niet op een noodzaak de (onderwijs)wetgeving aan te passen; Lastiger uit te voeren gezien dat ook Ivho, SZW en NLA hierin mee moeten; Hogere kosten want vereist structurele uitbreiding capaciteit Ivho met expertise op het gebied van arbeidsomstandigheden + structurele coördinatie i.v.m. twee wettelijke regies.
Kosten (vanuit RA-middelen)	Kosten
Minimaal €780.000 structureel (dit is het genoemde bedrag uit vorige nota bij de optie van alternatieve uitwerking, optie 1 strekt verder).	De Ivho heeft nog geen inschatting gegeven van de benodigde capaciteit, maar de verwachting is dat dit een fikse kostenpost zal zijn.

- Optie 1 (**voorkeursoptie**) levert concreter resultaat op in het verbeteren van de sociale veiligheid van onderwijspersoneel en kan ook het snelst gerealiseerd worden. Deze optie kan worden aangevuld met de volgende acties:
 - Uitbreiden van de schoolmonitor met onderwijspersoneel.
 - Onderwijspersoneel meenemen als doelgroep in het meldpunt sociale onveiligheid.
 - Informatieproducten van SZW, OCW en beide inspecties op dit thema beter op elkaar afstemmen (bijv. door over en weer naar elkaar te verwijzen).

Nader te onderzoeken acties:

- Borgen dat ieder medewerkertevredenheidsonderzoek vragen bevat over schoolklimaat én steviger inzetten op het uitvoeren van gerichte acties door schoolleiding als blijkt dat één of meerdere leraren zich onvoldoende veilig voelt/voelen op school.
- Schoolbesturen verplichten een gedragscode op te stellen, geldend voor zowel leerlingen als onderwijspersoneel.
- Optie 1 past goed binnen de bestaande systematiek en voorkomt (ondoelmatige en ineffectieve) dubbeling in Arbo- en onderwijswetgeving. Verplichte melding versterkt snelle signalering, bevordert actie door het schoolbestuur als direct verantwoordelijke partij en stelt de NLA als toezichthouder in staat tot vroegtijdig ingrijpen.
- Daarmee wordt tegen lagere kosten vergeleken bij optie 2, en eerder dan bij optie 2, de veiligheid van onderwijspersoneel verbeterd.
- U zou optie 1 met genoemde aanvullingen in de Kamerbrief SV van na de zomer kunnen voorleggen aan de Kamer als alternatief voor optie 2, om zo recht te doen aan de geest van de ambitie, sneller resultaat te boeken maar ook aan te sluiten bij daadwerkelijke behoeften van onderwijspersoneel.
- **NB.** voor beide opties geldt dat we voor de uitwerking mede afhankelijk zijn van SZW en beide inspecties (vooral voor optie 2 ligt dit complex). Zij zullen ook achter de gekozen optie moeten staan zodat nadere uitwerking vlot kan worden opgepakt.

2. Meld- en overlegplicht seksuele intimidatie

- Er wordt op dit moment invulling gegeven aan een meld- en overlegplicht seksuele intimidatie. In de praktijk betekent dit dat in het geval van een vermoeden van ofwel seksuele intimidatie of seksueel misbruik het bestuur in overleg dient te treden met de vertrouwensinspectie.
- U heeft bij de vorige nota de volgende vragen gesteld: 1) Kan deze meld- en overlegplicht breder dan alleen seksuele intimidatie? en 2) Wat is het verschil tussen deze meld- en overlegplicht en de meldplicht sociale onveiligheid?
- Als antwoord daarop het volgende:
 - De meldplicht sociale onveiligheid richt zich (anders dan de meld- en overlegplicht seksuele intimidatie) op uiteenlopende soorten van sociale onveiligheid (pesten, wapenbezit, etc.) en is dus veel breder dan de meld- en overlegplicht die zich beperkt tot het seksuele domein).
 - De meld- en overlegplicht seksuele intimidatie is een voorgestelde uitbreiding van de al bestaande meld-, overleg- en aangifteplicht seksueel misbruik bij de vertrouwensinspectie. Dit overleg dient onverwijld plaats te vinden met als doel te bepalen of het hier gaat om strafbare feiten. Tevens is hier de geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht van belang. Voor de meldplicht sociale veiligheid zijn deze elementen niet van toepassing, en is (in plaatst van een toegespitste aanpak gericht) gericht op een breed vangnet voor signalering van sociale onveiligheid.

Ik heb een aanvullend
verzoek: Ik zou meldplicht
wilt en anti-democratische
anti-migratie, anti-rechtspraak
gedragingen. C.F. advies
landadvocaat

Ik vind het nog
wat traag te
begrijpen, kunnen we
dit een eigen mondeling
langzamer komen?

- De meldplicht sociale onveiligheid leidt voor de IvhO tot meldingen van belang om het toezicht toe te spitsten en op te schalen bij risico's en problemen. De meldingen vragen generieke aandacht en actie vanuit het reguliere toezicht (en deze dienen dan ook rechtstreeks door het toezicht te kunnen worden opgevolgd, zonder tussenkomst van de vertrouwensinspectie, zoals bij de meld- en overlegplicht seksuele intimidatie).
- De meld- en overlegplicht verbreden door samen te lagen gaan met de meldplicht sociale onveiligheid kan op twee manieren:
 - één meldplicht voor allerlei vormen van sociale onveiligheid (waaronder seksuele intimidatie) of
 - één meld- en overlegplicht voor sociale onveiligheid (waaronder seksuele intimidatie).
- Beide opties hebben echter verschillende nadelen: *geen voordelen?*
 - Er worden hier twee verschillende wettelijke verplichtingen samengevoegd die in doel, handhaving en proces verschillend zijn.
 - De wettelijke verplichting tot overleg van seksuele misdrijven /seksuele intimidatie met de vertrouwensinspectie weegt veel zwaarder omdat het hier een met taken belast persoon betreft die een misdrijf tegen de zeden begaat met een leerling, waarin onverwijld overleg nodig is.
 - Bovendien geldt voor seksuele misdrijven /seksuele intimidatie de bijzondere geheimhoudingsplicht die door toevoeging van incidenten sociale veiligheid in de knel komt.
- **Daarom heeft de voorkeur:**
 - alle incidenten t.a.v. seksuele misdrijven en seksuele intimidatie komen terecht bij de vertrouwensinspectie (heeft hier wettelijke positie in en heeft daarvoor ook de beste expertise).
 - Incidenten op het gebied van sociale veiligheid worden gemeld en geregistreerd bij de Inspectie van het Onderwijs, die als onderdeel van reguliere toezicht via haar rol als toezichthouder tijdig kan ingrijpen (direct op de hoogte van deze incidenten zonder tussenstap VI).
 - Wij denken dat dit uiteindelijk zal leiden tot de meest effectieve bestrijding van zowel seksuele intimidatie als sociale onveiligheid.

Hoe zou dat anders kunnen? Het is mogelijk dat de Inspectie van het Onderwijs niet de juiste rol speelt in deze bestrijding.

3. Pestwet Frankrijk

- Frankrijk is het eerste en vooralsnog enige Europese land dat pesten expliciet strafbaar stelt. Deze wet is vooral symbolisch van aard, een vorm van wetgeving die we in Nederland niet kennen. Een dergelijke wet zou in Nederland niet symbolisch maar daadwerkelijk als wet functioneren.
- Volgens de initiatiefnemer van de Franse wet is het voornaamste doel niet om kinderen achter slot en grendel te krijgen, maar om bewustwording te creëren en een afschrikwekkende boodschap uit te zenden: pesten kan niet, en wie

Datum
18 augustus 2022
Referentie
33807031

het toch doet riskeert niet alleen een straf op school, maar ook strafrechtelijke vervolging. Deze straffen lopen uiteen van €45.000 boete en een drie jaar celstraf, tot €150.000 boete en tien jaar celstraf, hoewel in Frankrijk de verwachting is dat niemand deze straf daadwerkelijk zal krijgen.

- De Franse pestwet voorziet niet alleen in strafbaarstelling van pesten, maar ook in training voor docenten om pesten op school te voorkomen en voert een 'waakzaamheidsplicht' voor social mediabedrijven in.
- Met de invoering van de Wet Vos in 2015 is aandacht voor de aanpak van pesten op scholen in Nederland flink vergroot. De bewustwording is in Nederland dus al veel eerder begonnen. Nederland was één van de eerste landen met wetgeving op dit vlak en daarmee een voorloper. De evaluatie van de Wet Vos benadrukt wel dat sommige scholen hun veiligheidsplan meer moeten omzetten in daadwerkelijke actie, zodat het sociale veiligheidsbeleid ook 'meer gaat leven'. De geplande maatregelen op het gebied van sociale veiligheid zijn hierop gericht.
- In de vorige nota gaf u aan elementen uit de Franse pestwet, die mogelijk in Nederland toepasbaar zouden zijn, verder uitgewerkt zou willen zien in scenario's van licht tot zwaar.
- Grofweg zijn er drie scenario's denkbaar:

Scenario 1: licht	Scenario 2: medium	Scenario 3: zwaar
Leraren stimuleren training te volgen over hoe pestgedrag kan worden voorkomen/tegengegaan	Maatregelen uit scenario 1	Alle elementen uit de Franse pestwet overnemen in Nederlandse wetgeving (verantwoordelijkheid minister van JenV)
Versterken van positie vertrouwenspersoon in de school om zo eerder en beter te kunnen handelen bij pesten	+ Boete voor ernstige vormen van pesten (verantwoordelijkheid minister van JenV)	
(verkennen) van Waakzaamheidsplicht invoeren voor sociale mediabedrijven om intimiderende inhoud te modereren (verantwoordelijkheid minister van J&V)		

- In samenwerking met de directie IB zoeken we naar ervaringen uit Frankrijk om de afweging te onderbouwen. Deze input wordt op zijn vroegst in september verwacht.
- Gezien er door de recente inwerkingtreding nog geen resultaten uit Frankrijk beschikbaar zijn, **is optie 1 de voorkeursoptie**, waarbij we in navolging van de Franse wet bezien hoe we een 'waakzaamheidsplicht' voor social mediabedrijven kunnen invoeren. Hiervoor zal met J&V overlegd moeten worden, aangezien onder hun verantwoordelijkheid valt.

4. Intensivering VOG

- In 2019 (Vertrouwensinspectie) en 2020 (Researchned) is onderzoek uitgevoerd naar seksueel grensoverschrijdend gedrag (SGG) in het onderwijs, sectoren po, vo, (v)so en mbo.

*Beide meenemen in ambtelijke verkenning met J&V...
Zou graag in de brief wel al iets met grond willen dus eerste resultaat uit afsluiting met J&V.*

Het verband is nu

Datum
18 augustus 2022
Referentie
33807031

- Hieruit kwam o.a. naar voren dat uit cijfers van de vertrouwensinspectie blijkt dat het *aandeel* meldingen van de SGG-gevallen waarin een personeelslid bij de SGG betrokken is, stijgt.
- Daarnaast kwam uit het onderzoek van 2020 dat de VOG-systematiek niet optimaal functioneert. De VOG toont namelijk alleen aan dat een persoon bij aanvraag geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen bij het werken in een bepaalde sector.
- Een actuele VOG in het onderwijs dient nu echter alleen aangevraagd te worden bij indiensttreding. Indien een personeelslid dat al in dienst is wordt veroordeeld voor seksueel overschrijdend gedrag of misbruik wordt de werkgever daar niet automatisch van op de hoogte gesteld.
- Uw ambtsvoorganger heeft in april 2021 aangekondigd de VOG voor het onderwijs aan te willen scherpen. Om de mogelijkheden hierin te verkennen hebben er ambtelijk gesprekken plaatsgevonden met J&V en SZW.² J&V heeft vooral gedeeld welke stappen nodig zijn het VOG-systeem aan te scherpen. SZW gaf aan tevreden te zijn met het 'robuuste' systeem van continue screening voor de kinderopvang.
- Intensivering van de VOG is geen ambitie uit het regeerakkoord. De kosten voor de scenario's zijn niet gedekt binnen de beschikbaar gestelde middelen en vragen aanvullende middelen.
- Met oog op de verwachte impact en gelijktrekken van het systeem van kinderopvang ligt **scenario 3 het meest voor de hand, ware het niet dat hier geen geld voor beschikbaar is.**
- In het licht van bovenstaande zou ook voor een combinatie van scenario's (1 + 2 of 3) of een opbouw in beleid (van 1 > 2 > 3) mogelijk zijn.

Scenario 1: Betere handhaving en ruimere invulling van bestaande verplichting	Scenario 2: Realiseren periodieke screening	Scenario 3: Realiseren continue screening
• VOG is nu verplicht voor degene die schoolonderwijs geeft, degene die onderwijsondersteunende werkzaamheden verricht, (adjunct)directeur en overblijfvrijwilligers.³ • Daarmee is het voor mensen in sommige functies mogelijk om zonder VOG werkzaamheden in de school te verrichten. • Bestuurders van bestaande scholen hoeven geen VOG (i.t.t. nieuwe scholen) en veel vrijwilligers hoeven ook geen VOG.	• De werkgever kan het onderwijspersoneel periodiek een nieuwe VOG aan laten aanvragen, bijvoorbeeld om de drie jaar. • Als er tussen de eerdere VOG en de nieuwe aanvraag een veroordeling heeft plaatsgevonden (en dat strafbaar feit is relevant voor werken in de onderwijssector) wordt geen nieuwe VOG afgegeven. • Is aanscherping van het huidige beleid vormen omdat personeel	• Iedere verandering in de justitiële documentatie (in de volksmond: strafblad) van een personeelslid wordt doorgegeven aan Justis. • Justis beoordeelt of het nodig is om diegene opnieuw te screenen. Als dat zo is, geeft Justis een signaal af aan de aangewezen toezichthouder voor die sector. • De toezichthouder deelt de werkgever mede dat het voor personeelslid X nodig wordt gevonden een nieuwe VOG aan te vragen.

*Winkelt logisch
Zou ingaand-
model kunnen
zijn? Enders
oplopende kosten*

² De screeningsautoriteit Justis valt onder verantwoordelijkheid van JenV. Met SZW is gesproken over ervaringen met continue screening van personeel in de kinderopvang.

³ Er wordt nu ambtelijk ook een voorstel uitgewerkt om een VOG te verplichten voor commerciële partijen die huiswerkbegeleiding aanbieden.

Datum
18 augustus 2022
Referentie
33807031

Een eerste scenario kan dus zijn: strakker handhaven op het (onrechtmatig) geven van onderwijs zonder VOG, en ruimer invullen van bestaande verplichting door voor meer functies een VOG te verplichten.	vaker dan nu binnen één dienstverband een nieuwe VOG moet aanvragen.	
Voordelen	Voordelen	Voordelen
- Maakt school iets veiliger. - Lagere uitvoeringskosten dan bij 2 en 3. - Snel toe te passen: vereist wellicht geen nieuwe wetgeving maar ruimere interpretatie van bovenstaande/strenger beleid van scholen zelf.	- Maakt school veiliger dan bij 1 - Lagere uitvoeringskosten dan bij 3.	- Gelijktrekken met het VOG-systeem in de kinderopvang, logisch omdat in beide sectoren met een kwetsbare groep wordt gewerkt. - Snel(ler) zicht op veroordeling personeelslid voor een strafbaar feit dat een gevaar vormt voor de veiligheid van leerlingen. - Administratieve lasten voor scholen en onderwijspersoneel zijn lager dan bij periodieke screening. - Op de langere termijn zijn de totale kosten lager dan die van periodieke screening (mits aanvraagkosten worden doorberekend naar de sector)
Nadelen	Nadelen	Nadelen
Draagt minder bij aan veiligheid dan opties 2 en 3.	- Grotere administratieve last van werkgever en -nemer. - Draagt minder bij aan de veiligheid van leerlingen dan optie 3	- Meerdere instanties krijgen er taken bij om de continue screening uit te voeren. - Uitvoeringskosten zijn hoger dan bij optie 2.
Kosten	Kosten	Kosten
Hogere uitvoeringskosten Justis afhankelijk van uitbreiding functies met een VOG-verplichting.	- Incidenteel €800.000 - Structureel €2.667.000 p.j. (zonder doorberekening aan de sector) <i>Grove schatting o.b.v. eens in drie jaar nieuwe VOG-aanvraag.</i>	- Incidenteel €6.250.000 - Structureel €600.000 p.j. (zonder doorberekening aan de sector)

5. Planning SV-maatregelen

Maatregel	Wanneer gerealiseerd?
Verbreiding Wet Vos met onderwijspersoneel	Vraag is hoe dit gerealiseerd kan worden (zie toelichting op p.1-4).
Intensivering toezicht	In de loop van schooljaar 2022-2023: bevorderen meldbereidheid, intensivering aanpakregistratie en follow-up (incl. onderzoek door inspectie) signalen m.b.t. sociale onveiligheid
Uitbreiden monitoring leerlingen	Eind 2023 is AMvB gereed en in werking. Voor handhaving door Ivho per 2024 is vaststelling per 1 augustus 2023 van belang.
Meld- en overlegplicht seksuele intimidatie (toezegging)	Begin 2023 in consultatie. Eind 2023 in Tweede Kamer, najaar 2024: wetstraject afgerond (= aangenomen in Eerste Kamer). Januari 2025 wet in werking.

Datum
18 augustus 2022
Referentie
33807031

Meldplicht sociale onveiligheid (toezegging)	Begin 2023 in consultatie. Eind 2023 in Tweede Kamer, najaar 2024: wetstraject afgerond (= aangenomen in Eerste Kamer). Januari 2025 wet in werking.
Versterken klachtenstelsel Meldpunt Sociale veiligheid ⁴	In schooljaar 2022/2023: expertisenetwerk gereed Communicatiecampagne: start najaar 2022 Eind 2022/begin 2023: wegwijzerwebsite gereed Begin 2023 in consultatie. Eind 2023 in Tweede Kamer, najaar 2024: wetstraject afgerond (= aangenomen in Eerste Kamer). Januari 2025 wet in werking.
Intensiveren VOG	Begin 2023 in consultatie. Eind 2023 in Tweede Kamer, najaar 2024: wetstraject afgerond (= aangenomen in Eerste Kamer). Januari 2025 wet in werking. 2026/2027 start nieuwe systeem continue screening. NB. dit is géén RA-maatregel en daarmee logischerwijs ondergeschikt aan de wel RA-maatregelen. Er dienen nadere gesprekken met o.a. WJZ en Justis plaats te vinden over onder meer planning indien gekozen wordt voor intensivering van de VOG.

NB. voornemen vanuit WJZ en beleid is om de hierboven genoemde maatregelen samen in één wetstraject te laten lopen (i.p.v. via aparte trajecten).

6. Voorgestelde opzet Kamerbrief SV

Eerder is uitgesproken om na de zomer (lees: september) de Kamer te informeren over de voortgang op de maatregelen op het gebied van sociale veiligheid. In de brief willen we (overeenkomstig de vorige brief, toezeggingen en moties) over de volgende onderwerpen informeren:

In brief: behaalde resultaten en planning aangaande...	Mogelijk in brief (keuze)	Niet in brief (want later opgepakt)
<i>Lat omhoog voor sociale veiligheid</i> • Intensivering inspectietoezicht • Uitbreiden monitorverplichting • Kennisgevingsplicht sociale onveiligheid • (elementen uit) Franse pestwet • Zich op bijscholing t.a.v. SV • Normenkader SGG (motie Kuik/Kuiken) • Rolmodellen (motie de Hoop) <i>Betere hulp voor leerlingen en ouders</i> • Versterking klachtenstelsel (= beleidsreactie onderzoek Regioplan) • Meldplicht seksuele intimidatie • Ondersteuningsstructuur burgerschap <i>Eerder ingrijpen als dat nodig is</i>	<i>urg. & veilig</i> • Intensivering VOG • Onderzoek over pestgedrag richting LHBTI+-leerlingen (half september afgerond) <i>in Franse scholing</i>	• Wettelijke taak Stichting School en Veiligheid?

⁴ Over de voortgang t.a.v. het meldpunt heeft u de Kamer op 14-7 middels een separate brief geïnformeerd. Daarin heeft u aangegeven dat u eind 2022 de Kamer weer zult informeren.

Datum
18 augustus 2022
Referentie
33807031

• Aangiftebereidheid vergroten		
In brief: alternatieve keuze voorleggen aan Kamer...		
• Uitwerking uitbreiding Wet Vos met onderwijspersoneel		

Naast deze brief worden na de zomer daarnaast nog de volgende verwante Kamerbrieven verstuurd waarover u separaat zal worden geïnformeerd:

- Een Kamerbrief met daarin de beleidsagenda voor de aanpak van anti-integratieve, antidemocratische en anti-rechtstatelijke tendensen in het informeel onderwijs.
- Een beleidsreactie op het advies van de Onderwijsraad over artikel 23 GW, eventueel in combinatie met het onderwerp ondersteuningsstructuur burgerschap.
- De Kamerbrief over Gomarus / identiteitsverklaringen.

Combi in één !
Combi met
kansgelijkheid.

Daarbij wordt verkend of de laatste twee brieven mogelijk kunnen worden samengevoegd.

Bijlage 1 overzicht toezeggingen sociale veiligheid

Toezeggingen aan Kamer	Stand van zaken
Brief september	
In de volgende Kamerbrief zullen onderstaande onderwerpen worden meegenomen: - Steunpunt - Verbetering klachtenstelsel (incl. takenpakket vertrouwensinspecteurs) - Intensivering toezicht IvHO - Veiligheid leraren - Meldplicht incidenten sociale onveiligheid - Schoolmonitor uitbreiden met leraren en verbreden qua vragen - Invulling CA-opdracht verbreding Wet Vos naar leraren - Franse pestwet - Zicht op bijscholing leraren t.a.v. sociale veiligheid - Aandringen op aangifte doen bij scholen na incidenten sociale onveiligheid - Aandacht voor sociale veiligheid bij de lerarenopleidingen Aparte brief: - Aanpak informeel onderwijs en beleidsagenda antidemocratische tendensen	In deze nota worden verschillende beslispunten voorgelegd. Op basis hiervan zullen deze onderwerpen verder worden uitgewerkt zodat de Kamer na de zomer kan worden geïnformeerd over de voortgang. De brief zal in september worden verstuurd. De aanpak informeel onderwijs volgt een apart traject (via onderraden en gaat in november naar de TK).
Centraal meldpunt sociale veiligheid	
Motie Peters over uitvoeringstoets bij scholen voordat er een centraal meldpunt sociale veiligheid komt. De zorg is dat dit meldpunt bij scholen alleen 'ellende' zal toevoegen.	Motie is afgedaan. Wij zijn hierover met u in gesprek geweest n.a.v. de nota's over de uitwerking van het steunpunt.
We nemen mee dat de intensivering van het toezicht van de IvHO en de inrichting van het klantcontact en meldpunt van de Vertrouwensinspectie (onderdeel IvHO) moet aansluiten bij de uitwerking van het steunpunt en de aanpassingen in het klachtenstelsel (D66).	Bij de uitwerking van de intensivering van het toezicht, het steunpunt en de versterking van het klachtenstelsel wordt steeds gelet op de aansluiting van deze zaken op elkaar. Hierover vindt geregeld overleg met de IvHO plaats.
Versterken monitor sociale veiligheid	
LAKS betrekken bij het aanpassen van de leerlingenmonitor sociale veiligheid (PvdA).	Met LAKS is geregeld contact over thema's gerelateerd aan sociale veiligheid. Ook op dit punt zullen zij op passende momenten worden betrokken.
De monitor sociale veiligheid onder leerlingen jaarlijks uitvoeren i.p.v. tweejaarlijks (PvdA).	Motie is afgedaan. Net als in 2021 zal er in 2022 een landelijke monitor plaatsvinden. Dit wordt gedaan om de ontwikkelingen n.a.v. de coronajaren beter in de gaten te kunnen houden op landelijk niveau. Onder normale omstandigheden is het voldoende elke twee jaar een landelijk beeld op te halen. Mede omdat scholen zelf wel elk jaar monitoren en op dat niveau maatregelen kunnen treffen. Ook leidt het jaarlijks uitvoeren van de landelijke monitor tot extra administratieve lasten voor scholen.
Verbetering klachtenstelsel	
Kijken naar de structuur en opleidingen van vertrouwenspersonen (GL).	Dit wordt momenteel uitgezocht en zal worden meegenomen in bij de verbetering van het klachtenstelsel in de Septemberbrief.
Voor de zomer wordt de beleidsreactie op het onderzoek naar het klachtenstelsel afgerond om vervolgens met verbetervoorstellen aan de Kamer te sturen (geen termijn genoemd).	Het onderzoek naar het klachtenstelsel is 25 mei jl. gepubliceerd. Het onderzoek is voor het reces met de Kamer gedeeld, tegelijk met de brief over het meldpunt.
Meenemen van signalen	
Motie van Meenen (D66) om de IvHO opdracht te geven altijd werk te maken van individuele meldingen en signalen van onveiligheid.	De IvHO heeft de omgang met individuele meldingen al enige tijd sterk verbeterd. Alle meldingen worden serieus genomen en er wordt per melding beoordeeld wat er mee moet gebeuren. Ook is hier aandacht voor bij het verder intensiveren van het toezicht. Daarnaast werken we aan een landelijk meldpunt en aan het verbeteren van het klachtenstelsel om individuele melders beter te helpen. Via deze

meer info graag even

in brief melden wat Inspectie nog gaat aanschaffen n.v.

Nemen we dit mee in brief inclusief steunpunt?

Bijlage 1 overzicht toezeggingen sociale veiligheid

	maatregelen zal de inspectie ook meer meldingen binnenkrijgen.
LBVSO vragen hun signalen van onveiligheid te delen (PvdA).	LBVSO heeft hun signalen 11 april jl. met ons gedeeld. De input wordt meegenomen in de uitwerking van verschillende van de ambities (steunpunt, verbetering klachtenstelsel en monitoring).
Aandacht voor aangifte	
Motie Beertema (PVV) over het dringend onder de aandacht brengen bij scholen van het doen van aangifte bij ernstige geweldsincidenten. <i>Ik was in debat met kritiek over eerste uitvoering. dus graag meer info nog.</i>	Motie is afgedaan. Na het debat van 9 maart jl. is dit na uw toezegging opnieuw indringend onder de aandacht gebracht bij de PO- en VO-raad. Er is benadrukt dat scholen ook namens het slachtoffer aangifte kunnen doen. We zullen dit periodiek in onze overleggen met de Raden agenderen, zodat er blijvende aandacht voor is. <i>Dit is vrij ik te voorachtig, hoe hebben we dit gedaan?</i>
Verbreden wet	
Motie van Meenen (D66) om de Wet sociale veiligheid te verbreden naar leraren en onderwijsondersteunend personeel.	In deze nota weegt u de voor- en nadelen af en maakt u hier een beslissing over. De Kamer wordt in september hierover geïnformeerd. <i>Schotel even met Tim</i>
Meldplicht	
Motie Peters en Pouw-Verweij over het uitbreiden van de meldplicht seksueel misbruik naar meldplicht voor incidenten van (sociale) veiligheid.	Deze motie zal op den duur worden afgedaan door het instellen van een meldplicht voor ernstige incidenten sociale onveiligheid en het uitbreiden van de bestaande meldplicht seksueel misbruik naar seksuele intimidatie. In deze nota maakt u keuzes over de uitwerking van deze meldplicht(en).
Monitoring	
Aandacht voor helder taalgebruik in de schoolmonitor voor leerlingen die de taal minder machtig zijn (GL).	Dit wordt meegenomen in de uitwerking en opdrachtomschrijving van de monitoring.

+ Toezegging ~~informatie~~ anti democratisch, etc.

En discussiëren

Bijlage 2: Overzicht meldplichten en meldpunten sociale veiligheid

1. Verplichting tot overleg met de vertrouwensinspecteur en aangifte inzake zedenmisdriven (artikel 4a WPO, artikel 3 WVO)

Op dit moment bestaat al de wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) bij zedenmisdriven. Deze bestaat uit drie onderdelen:

- Wanneer een personeelslid ervan op de hoogte raakt dat een ander personeelslid zich mogelijk schuldig maakt aan een zedenmisdrif jegens een minderjarige leerling, moet deze het bevoegd gezag daarvan op hoogte stellen (dit betreft de meldplicht).
- Wanneer het bevoegd gezag van een school ervan op de hoogte raakt dat een personeelslid van de school zich mogelijk schuldig maakt aan een zedenmisdrif jegens een leerling, moet het bevoegd gezag onverwijld in overleg gaan met de vertrouwensinspecteur (dit betreft de overlegplicht).
- Wanneer het overleg leidt tot een redelijk vermoeden dat de persoon zich schuldig heeft gemaakt aan zo'n misdrif, moet het bevoegd gezag aangifte doen bij een opsporingsambtenaar. Voor die aangifte moet de school het personeelslid en de ouders van de leerling op de hoogte stellen (dit betreft de aangifteplicht).

2. Kennisgevingsplicht schorsing en verwijdering (artikel 40 en 40c WPO, artikel 27 WVO, artikel 13, en 14 Inrichtingsbesluit VO)

Wanneer een vo-school een leerling voor langer dan een dag schorst, moet het bevoegd gezag de inspectie op de hoogte stellen. Dat gebeurt door de school met het meldingsformulier schorsing en verwijdering in het digitale schooldossier bij de inspectie. De school moet ook de reden van de schorsing vermelden in het formulier (dit betreft de meldplicht schorsing). Wanneer een school van plan is een leerling te verwijderen, moet de school met de inspectie overleggen (dit betreft de meld- en overlegplicht schorsing).

Ook moeten de ouders in de gelegenheid worden gesteld te worden gehoord. De school moet de ouders en de leerling schriftelijk op de hoogte brengen van de schorsing of de verwijdering. In de brief van de school staat waarom de leerling is geschorst en voor hoe lang, of waarom de leerling wordt verwijderd.

Met het meldingsformulier in het digitale dossier is ook sprake van registratie bij de inspectie. Bij deze melding worden geen persoonsgegevens van de leerling vermeld. De inspectie weet niet om welke leerling het gaat, maar checkt of het bestuur de wettelijke procedure heeft gevolgd. De inspectie gaat niet over de rechtmatigheid van het schorsings- of verwijderingsbesluit.

De school moet zelf overigens schorsing en verwijdering (met persoonsgegevens) bijhouden als onderdeel van de aan- en afwezigheidsregistratie. Er rust een wettelijke verplichting vanuit de Leerplichtwet 1969 op het bevoegd gezag dat die registratie kloppend moet zijn.

Meldpunten

Organisaties specifiek gericht op het onderwijs

1. Vertrouwenspersoon en klachtencommissie

Als sprake is van pesten, sociale onveiligheid of aantasting van het welbevinden van een leerling, kan contact worden gezocht met de functionaris die volgens de wettelijke zorgplicht sociale veiligheid is aangesteld als aanspreekpunt voor leerlingen en ouders voor pesten binnen de school. Bij situaties van sociale onveiligheid, of andere redenen, kan een leerling of ouder contact leggen met de wettelijk verplichte vertrouwenspersoon van de school. Zijn zij niet tevreden over de aanpak door de school, dan kunnen zij een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school.

2. Vertrouwensinspecteurs bij de inspectie

Ouders, leerlingen, docenten, directies en besturen, maar ook vertrouwenspersonen kunnen de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs raadplegen wanneer zich in of rond de school of opleiding (ernstige) problemen voordoen op het gebied van:

- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- psychisch en fysiek geweld (waaronder pesten)
- discriminatie en radicalisering

De vertrouwensinspecteur luistert en informeert. De vertrouwensinspecteur kan ook adviseren over een traject naar het indienen van een formele klacht of het doen van aangifte. De vertrouwensinspecteur doet niet aan waarheidsvinding. Hij kan niet zelf zorgen voor een oplossing, maar wel helpen om een oplossing te bereiken. Als er aanwijzingen zijn voor stelselmatige onveiligheid, informeert de vertrouwensinspecteur (zonder informatie over de specifieke melding te delen) het reguliere toezicht vanwege de uitoefening van het toezicht en handhaving rond de wettelijke zorgplicht sociale veiligheid. Hierbij is niet de specifieke casus voorwerp van onderzoek (deze casus wordt uitsluitend en vertrouwelijk behandeld door de vertrouwensinspecteur) maar het veiligheidsbeleid van de school.

3. Ouders en onderwijs

Bij O&O kunnen ouders terecht met vragen over veel verschillende thema's, waaronder sociale veiligheid. O&O kan ouders informeren en adviseren. Ook kan O&O hen doorverwijzen naar andere organisaties. O&O doet niet aan waarheidsvinding en kan zelf niet zorgen voor een oplossing.

4. Stichting onderwijsgeschillen (SO)

De Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, een onderdeel van SO, kan een advies geven bij geschillen tussen ouders en scholen. Daarvoor moeten ouders een procedure starten bij de commissie. Het kan bijvoorbeeld gaan over pesten op de school en de inspanningen van de school om pesten tegen te gaan. Het advies van de commissie is niet bindend.

Organisaties met bredere doelgroep

1. Centrum seksueel geweld

CSG biedt professionele hulp aan iedereen die een ongewenste seksuele ervaring heeft meegemaakt. Bij het Centrum Seksueel Geweld werkt een team van artsen, verpleegkundigen, politie en andere hulpverleners samen om slachtoffers van aanranding en verkrachting specialistische zorg te geven.

2. Regenboogloket

Het Regenboogloket is een loket waar LHBTI'ers laagdrempelig en anoniem terecht kunnen met vragen, maar ook met situaties van onveiligheid. Het Regenboogloket biedt op een informele manier informatie, advies en begeleiding.

3. Kindertelefoon

Ieder kind in Nederland tussen de 8 en 18 jaar kan bellen en chatten met De Kindertelefoon. De vragen kunnen over alles gaan: pesten, eenzaamheid, maar ook verliefdheid of drugs.

4. Kinderombudsman

Kinderen kunnen naar de ombudsman wanneer zij een probleem hebben met de overheid, de school of een organisatie in de kinderopvang, jeugdhulp of gezondheidszorg. Deze organisaties moeten zich houden aan het Kinderrechtenverdrag. Wanneer zij dat niet doen en kinderen er niet uitkomen met de organisatie, kan de Kinderombudsman de kinderen helpen door hen te informeren waar ze recht op hebben.

5. Stichting School en Veiligheid

Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat. Dit doet ze door het geven van actuele informatie en deskundig advies via de website, trainingen, conferenties en de helpdesk.

Bijlage: meldpunten opgericht binnen OCW

Meldpunt ventilatie

Minister Slob heeft in augustus 2020 het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen (LCVS) opgericht. Het team moet zorgen voor uitwisseling van kennis en lokale samenwerking en oplossingen stimuleren.

Op het platform kunnen scholen alle informatie vinden over ventilatie aldus de minister. Ook kunnen ze daar vragen stellen over de ventilatie in hun gebouwen.

Meldpunt onderwijs voor vluchtelingen uit Oekraïne

Met het meldpunt onderwijsvooroekraine@minocw.nl heeft het ministerie een centraal punt in het leven geroepen waar men terecht kan voor allerlei vragen rondom onderwijs aan gevluchte mensen uit Oekraïne. O.a. het inschrijven van Oekraïense leerlingen, inzet van Oekraïense docenten, de invulling van het onderwijs en financiering van onderwijs aan nieuwkomers zijn thema's waar vragen gesteld over kunnen worden.

Meldpunt inspectie schoolsluiting door corona

Het ministerie van OCW en het onderwijsveld hebben afgesproken om tijdelijke schoolsluiting in het po, vo en speciaal onderwijs vanwege corona landelijk te registreren. Hiervoor is een meldpunt ingericht op de website van de Inspectie van het Onderwijs.

Meldpunt veilige les

Mogelijkheid voor ouder om situaties te melden waarbij een lesgever antidemocratisch te werk gaat.

TER BESLUITVORMING
Aan: MPVO

nota

Contouren beleidsagenda informeel onderwijs

Primair Onderwijs

Van
5.1.2.e
T 5.1.2.e

Datum
26 augustus 2022

Referentie
33640749

Bijlagen
Advies Landadvocaat

5.1.2.e

Aanleiding

- De afgelopen periode is gewerkt aan een aanpak voor het tegengaan van anti-integratieve, antidemocratische en antirechtsstatelijke tendensen binnen (informeel) onderwijs.
- Op 8 juli jl. heeft u van ons in de vorm van een presentatie en een nota de eerste contouren van de aanpak ontvangen.
- Op basis van uw opmerkingen hebben wij in deze nota de contouren verder uitgewerkt. Ook uw input tijdens de sessie Sociale Veiligheid/Artikel 23/Informeel Onderwijs van 23 augustus 2022 hebben we hierin verwerkt.
- Tijdens de brainstorm van 23 augustus is aangegeven dat de brief over informeel onderwijs langs de MR moet. Om dit te halen, staat dit onderwerp op de agenda van de CWIZO van 19 september.
- Op ambtelijk niveau hebben SZW en J&V aangegeven het op prijs te stellen als de beleidsagenda in nauwe afstemming met hen of mede namens hen wordt verstuurd. Op ambtelijk en PA niveau loopt met deze ministeries al afstemming over de grote lijnen van de agenda. Ditzelfde geldt voor BZK.
- Het onderwerp thuisonderwijs is in inzet van de (beperkt beschikbare wetsgevingscapaciteit) gedeprioriteerd. In het licht van de ontwikkeling dat steeds meer kinderen ook daar informeel onderwijs verkrijgen en er op thuisonderwijs helemaal geen toezicht mogelijk is, rijst de vraag of we dit kunnen heroverwegen. Als u dit wilt heroverwegen gaan we verkennen wat dit betekent voor de wetgevingsagenda en de keuzes die gemaakt moeten worden.

Gevraagd besluit

- Gaat u akkoord met de uitwerkingen van de agenda langs de lijnen zoals beschreven in deze nota. Na akkoord ontvangt u de uitgewerkte Kamerbrief in de week van 29 augustus. Verdere planning:

Wat?		
Goedkeuring door MPVO en ambtelijke afstemming met BZK, SZW en J&V	Kamerbrief bespreken in CWIZO	Kamerbrief bespreken in MR
Wanneer?		
29 augustus t/m 9 september	19 september	30 september of 7 oktober (via RWIZO van 4 oktober)

- Wilt u in een brief ook aankondigen dat u ook het thuisonderwijs en het (internationaal) particulier onderwijs vrijer en veiliger wil gaan maken en daarmee ook beleidsmatig wil herprioriteren?

Kernpunten

- De nota die u voor zich heeft, schetst de contouren van een gebalanceerde beleidsagenda informeel onderwijs. Daarin is aandacht voor hard ingrijpen bij excessen enerzijds en het voorkomen van excessen door het verbeteren van informeel onderwijs (in het licht van democratisch burgerschap) anderzijds.
- **Veiligheid van de Staat**
[redacted]
- De agenda heeft de volgende opzet:
 1. De aanleiding voor de beleidsagenda informeel onderwijs
 2. De definitie van informeel onderwijs
 3. Acties om antidemocratische tendensen in het informeel en regulier onderwijs te voorkomen, die in samenwerking met het veld worden uitgevoerd.
 4. Maatregelen om in te grijpen bij antidemocratische tendensen in het informeel onderwijs. Een deel is de verantwoordelijkheid van de minister van J&V, een deel valt onder uw verantwoordelijkheid
 5. Optioneel: de aankondiging dat u ook zult onderzoeken hoe naast het regulier en het informeel onderwijs ook het thuisonderwijs en het (internationaal) particulier onderwijs vrijer en veiliger kunnen worden.

Hierbij wordt het advies van de landsadvocaat betrokken bij de voorgestelde maatregelen.

Toelichting

Aanleiding

In de aanleiding van de agenda worden expliciet de zorgwekkende signalen uit het informeel onderwijs benoemd en wordt duidelijk dat we niet zullen aarzelen om dergelijke signalen hard aan te pakken waar nodig. Effectiviteit staat in deze agenda voorop. Daarom zetten we naast hard ingrijpen ook in op het werken aan verbetering van burgerschap in het informeel onderwijs en daarmee op het voorkomen van antidemocratische tendensen.

De definitie van informeel onderwijs

We kiezen er expliciet voor om het informeel onderwijs waar we ons op richten te beperken tot het informeel onderwijs gericht op taal, cultuur en religie. Dit is immers de vorm van informeel onderwijs waaruit de meest zorgwekkende signalen naar voren komen (wordt ook onderschreven door de landsadvocaat).

Acties om antidemocratische tendensen te voorkomen

We richten ons in de beleidsagenda ook op maatregelen om democratisch burgerschap in het informeel onderwijs te helpen verstevigen. Hoe beter immers de democratische burgerschapsontwikkeling, hoe kleiner de kans dat jongeren zich afkeren van de Nederlandse samenleving. **Veiligheid van de Staat**

deze
afbakening ook?
Wat valt daar politiek
onder?

Datum
28 juli 2022

Veiligheid van de Staat

Veiligheid van de Staat

Veiligheid van de Staat

Samen met deze partijen willen wij op lokaal niveau deze acties uitwerken en direct toepassen in een aantal *pilotsteden*, waarin informele onderwijspartijen, formele onderwijspartijen, gemeenten en rijk samen aan tafel zitten. De acties die voldoende aanslaan kunnen vervolgens breed over het land worden uitgerold.

Heeft dat
rechtsgeldigheid en
verplichtend karakter
of is dat vrijwillig?

De acties die wij voor ogen hebben moeten helpen om te komen tot transparant en kwalitatief goed onderwijs, vanuit verantwoorde lesmethoden en gegeven door competente en betrouwbare docenten. Ook afstemming op de burgerschapsontwikkeling in het regulier onderwijs is van belang. Onder deze acties vallen in ieder geval:

Acties	Doel
Introduceren van een keurmerk/norm voor informeel onderwijs <i>En dan hoort freacht dan bij, van de keurmerk Party?</i>	Het keurmerk of de norm definieert wanneer sprake is van kwalitatief goed informeel onderwijs, bijvoorbeeld in lijn met de burgerschapsopdracht. Een onafhankelijke partij kan helpen om de ontwikkeling van het keurmerk of de norm te begeleiden, bijvoorbeeld de NEN (Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut). NEN verbindt partijen en belanghebbenden en faciliteert de ontwikkeling van normen en certificaten
Werken aan een beroepsregister voor lesgevers in het informele onderwijs <i>interessant!</i>	In het register worden de namen van docenten verzameld die succesvol een training pedagogisch verantwoord lesgeven hebben afgerond. Trainingen kunnen samen met OCW en het formele onderwijs worden ontwikkeld.
Verbeteren van lesmateriaal <i>interessant!</i>	Het verbeterde lesmateriaal, waarvan de ontwikkeling door OCW kan worden gefaciliteerd. De burgerschapsopdracht aan het formele onderwijs kan hierbij behulpzaam zijn.
Samenwerking tussen het informeel en formeel onderwijs stimuleren	Door uitwisseling van informatie, meeloopdagen, gezamenlijke professionaliseringstrajecten en afstemming van methodieken zorgen we ervoor dat de leswerelden beter op elkaar aansluiten

Maatregelen om antidemocratische tendensen aan te pakken

Uit het advies van de landsadvocaat komt naar voren dat er al een aantal maatregelen bestaan die kunnen worden ingezet om extreme gevallen aan te pakken. Deze bestaande maatregelen zijn (1) het verbod op organisatie, (2) strafrechtelijk ingrijpen, (3) reguliere openbare ordebevoegdheden, (4) het gebiedsverbod en (5) signaal-gestuurd onderzoek. Voor alle maatregelen geldt dat het niet u is, maar dat het andere ministers of gezaghebbenden zijn die er verantwoordelijkheid voor dragen.

Naast de bestaande maatregelen om middels ingrijpen en toezicht antidemocratische tendensen aan te pakken, stelt de landsadvocaat enkele nieuwe maatregelen voor die deels op het bord van de minister van JenV, en deels op uw terrein vallen. Voor alle juridische maatregelen geldt dat we rekening dienen te houden met de grondwettelijke beperkingen die de landsadvocaat in zijn advies noemt. De lat voor het succesvol toepassen van de maatregelen ligt daarmee hoog.

Nieuwe mogelijke maatregelen zijn:

Nieuwe maatregelen	Verantwoordelijke actor	Doel
Uitbreiding verbod op organisatie	Minister van JenV	Een mogelijke uitbreiding van het verbod op organisatie kan de maatregelen beter werkbaar maken in de context van informeel onderwijs
Nieuwe strafbaarstellingen	Minister van JenV	Mogelijke nieuwe strafbaarstellingen zouden problematisch gedrag sneller strafbaar kunnen maken
Uitbreiding VOG	Minister van JenV	Door van personen betrokken bij informele scholing een VOG te vragen, sluiten we een aantal risicovolle individuen uit van deelname aan informele scholing

Handwritten note: Hoe ligt dat bij JenV?

Datum
28 juli 2022

WTMO	Minister van JenV	De WTMO, dit wetsvoorstel ligt nu in de Tweede Kamer, biedt na nota van wijziging een mogelijkheid voor de burgemeester en voor het OM om organisaties wier activiteiten erop gericht zijn om de democratische rechtsstaat te ondermijnen een bevel op te leggen tot het staken van deze activiteiten
Uitbreiding bevoegdheid Inspectie van het Onderwijs	Minister van OCW	Een mogelijke uitbreiding van de bevoegdheid van de IvhO stelt haar in staat om ook toezicht te houden op het informeel onderwijs
Uitbreiding meldplicht uit Wpo en Wvo	Minister van OCW	Met het uitbreiden van de meldplicht uit de Wpo en Wvo wordt er een meldcode vastgesteld voor het signaleren van antidemocratische tendensen
Versterking postbus Veilige Les	Minister van OCW	Met een versterking van de reeds ontwikkelde postbus veiligeles@minocw.nl kunnen we sneller antidemocratische tendensen in kaart brengen

Voor de laatste 3 maatregelen bent u zelf verantwoordelijk. Gezien de verhouding met grondrechten als vrijheid van vereniging en godsdienst zullen we ook afstemming met BZK zoeken.

Voor maatregel 5, gericht op uitbreiding van de bevoegdheid van de IvhO, geldt dat nader onderzoek zal moeten plaatsvinden om vast te kunnen stellen hoe haalbaar de maatregelen zijn. We zullen het onderzoek dat een aantal jaar geleden uitgevoerd is daarin betrekken. Zoals bekend was de reactie van SZW/OCW destijds dat toezicht door de IvhO niet effectief en uitvoerbaar was. Het betreft een wetswijziging met de benodigde doorlooptijd.

Ook voor de maatregel 6, gericht op uitbreiding van de meldplicht uit de Wpo en Wvo, zal nader onderzoek moeten plaatsvinden. In zijn advies twijfelt de landsadvocaat aan de proportionaliteit van een dergelijke uitbreiding.

Wij adviseren u daarom om een uitbreiding van de meldplicht achter de hand te houden en pas in werking te zetten wanneer blijkt dat maatregel 7, de postbus Veilige Les, die wij als extra maatregel aandragen bovenop de mogelijke

Wat komt daar tot nu toe op binnen?

maatregelen voorgesteld door de landsadvocaat, niet voldoende is om de antidemocratische tendensen binnen het informeel onderwijs in kaart te brengen.

Optioneel: Thuisonderwijs en (internationaal) particulier onderwijs vrij en veilig maken

Problemen met antidemocratische tendensen reiken verder dan informeel en regulier onderwijs. Wij denken dat het goed is om dit in deze agenda te noemen en om aan te kondigen dat u zult verkennen hoe u binnen andere onderwijsvormen bij kunt dragen aan het vergroten van vrijheid en veiligheid. Als onderwijsvormen noemen we specifiek het thuisonderwijs en het (internationaal) particulier onderwijs.

Meen

Het onderwerp thuisonderwijs is ivm inzet van de (beperkt beschikbare wetsgevingscapaciteit) gedeprioriteerd. In het licht van de ontwikkeling dat steeds meer kinderen ook daar informeel onderwijs verkrijgen en er op thuisonderwijs helemaal geen toezicht mogelijk is, rijst de vraag of we dit kunnen heroverwegen. Als u dit wilt heroverwegen gaan we verkennen wat dit betekent voor de wetgevingsagenda en de keuzes die gemaakt moeten worden.

Vallen de Isbm interneta bv hierin?

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

kon last-minute
toch mee
5.1.2.e

leer protocol
mee

Digitale minuut

Onderwerp

Maatregelen sociale veiligheid onderwijs

Datum minuut	02-09-2022
Zaaknummer	1295176
Zaakhouder	5.1.2.e
Directie	VO

Paraferen 5.1.2.e	Akkoord 31-08-2022 17:41:41	33885845-v1,33815595-v31,33884611-v16
Paraferen 5.1.2.e	Akkoord 31-08-2022 18:31:10	33885845-v1,33815595-v32,33884611-v17
Paraferen 5.1.2.e	Akkoord 01-09-2022 07:39:16	33885845-v1,33815595-v37,33884611-v23
Adviseren 5.1.2.e namens 5.1.2.e	Akkoord 01-09-2022 10:08:14	33901883-v1,33885845-v1,33807326-v1,33914932-v2,33808449-v10,33815595-v37,33884611-v26
Adviseren 5.1.2.e namens 5.1.2.e	Akkoord 01-09-2022 10:46:22	33901883-v1,33885845-v1,33807326-v1,33914932-v2,33808449-v11,33815595-v37,33884611-v26
Paraferen 5.1.2.e	Akkoord 02-09-2022 09:47:09	33901883-v1,33885845-v1,33807326-v1,33914932-v2,33808449-v11,33815595-v46,33884611-v35

Toelichting

Graag reactie MPVO op 5/09. Nieuwe versie brief in dezelfde week. Deadline CWIZO-stukken 9/09.

Documenten		
Referentie	Titel	Opsteller
33901883	Scan augustusnota informeel onderwijs.pdf	5.1.2.e
33885845	Scan augustusnota formeel onderwijs.pdf	5.1.2.e
33807326	Scan julinota nota formeel onderwijs.pdf	5.1.2.e
33914932	Tekst uit RA over veilig en vrij onderwijs.docx	5.1.2.e
33808449	Overzicht moties en toezeggingen formeel onderwijs.docx	5.1.2.e
33815595	Kamerbrief veilig en vrij onderwijs najaar 2022.docx	5.1.2.e
33884611	Ntb september - Kamerbrief maatregelen veilig en vrij onderwijs.docx	5.1.2.e

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

Voortgezet Onderwijs

Van
5.1.2.e

Datum
31 augustus 2022

Referentie
33884611

Bijlagen
1. Kamerbrief veilig en vrij onderwijs
2. Overzicht moties en toezeggingen
3. Tekst Regeerakkoord

Intern OCW afgestemd
BOA, DE, FEZ, HOenS, IVHO,
PO, WJZ

**Interdepartementaal
afgestemd**
SZW, BZK, J&V

Extern OCW afgestemd
PO-Raad, VO-raad, SSV, NLA

nota

Kamerbrief maatregelen veilig en vrij onderwijs

Aanleiding

- U heeft de Tweede Kamer toegezegd na de zomer te informeren over de voortgang rondom maatregelen gericht op vrij en veilig onderwijs (zowel wat betreft het reguliere onderwijs als voor informele scholing).
- Omdat het hier maatregelen betreft uit het Regeerakkoord, moet de brief worden voorgelegd aan de Ministerraad. Om de brief nog in september te kunnen versturen, moet de brief in de CWIZO van 19/09 worden behandeld. Dat betekent dat de Kamerbrief uiterlijk op 9/09 moet worden aangeleverd, en dat de tekst van de brief daarvoor interdepartementaal (definitief) moet worden afgestemd. Na reactie op deze nota en conceptbrief ontvangt u een definitieve versie in de week van 5/09.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de (concept)Kamerbrief in bijlage, voor uiteindelijk doorzetten naar de CWIZO.

Kernpunten

- Met deze Kamerbrief kondigt u aan welke maatregelen u treft op het terrein van veilig en vrij formeel onderwijs én informele scholing (volledig overzicht op laatste pagina van deze nota). In deze nota treft u toelichting bij de beslissingen die u maakt in deze brief.
- Er gaat nog een redactionele slag over de brief, w.o. tekst meer inkorten, in actievere vorm en (meer) vanuit leerlingperspectief opgeschreven.
- Op het terrein van veilig en vrij formeel onderwijs (sociale veiligheid) zijn de belangrijkste maatregelen: het uitbreiden van de jaarlijkse schoolmonitor, het uitbreiden van de Wet Veiligheid op School met onderwijspersoneel en het onderzoeken van elementen uit de Franse pestwet in Nederland.
- Op het terrein van veilige en vrije informele scholing zijn de belangrijkste maatregelen: het behouden van een ruime definitie voor informele scholing, het niet langer expliciet benoemen van islamitische partijen, het behouden van een niet-verplichtend karakter bij de acties die gezamenlijk met het veld worden uitgewerkt en uitgevoerd.
- Tot slot treft u op het terrein van informele scholing extra uitleg aan over de (grondwettelijke) bezwaren voor het uitbreiden van de meldplicht uit de Wpo en Wvo naar informele scholing en de moeilijkheid van het uitbreiden van de bevoegdheid van de inspectie naar het terrein van informele scholing. In de Kamerbrief wordt over beide onderwerpen aangegeven dat ze ingewikkeld in elkaar zitten, maar dat dit u er niet van weerhoudt om er mee aan de slag te gaan. Echter, andere departementen zullen hier in de CWIZO en RWIZO pittig tegenover staan.
- Er wordt een aantal moties van SZW afgedaan met het onderzoek van de LA. Bij SZW staat de vraag uit of dit betekent dat zij mede moeten ondertekenen.
- De definitieve brief zal voor 9/09 ter informatie aan M.OCW worden gestuurd.

*21e opmerkingen. Snel overleg plannen.
11 En daarvoor vragen voor bereiding
vanuit lula. Samen met 5.1.2.e
Zodat we snel vooruit komen*

*Nee. Want zijn
naar OCW gedelegeerd*

Toelichting

A: Veilig en vrij formeel onderwijs

De brief maakt een keuze uit de verschillende in de afgelopen tijd aan u voorgelegde opties. De belangrijkste punten die meegewogen moeten worden bij de besluitvorming worden hieronder uitgelicht.

Uitbreiden jaarlijkse schoolmonitor

- Uitbreiding van de jaarlijkse monitor levert een beter beeld op van de (ervaren) veiligheid van leerlingen. Bovendien levert de uitbreiding van de monitor met onderwijspersoneel een meer integraal beeld hiervan op. Tenslotte krijgt niet alleen de school een beter beeld, maar ook de inspectie.
- Uitbreiding van de monitor kent ook risico's:
 - De huidige vragenlijsten zijn van Vensters (tool van de raden) en het resultaat van een onderhandelingsproces. Uitbreiding vraagt om aanpassingen in alle monitoringsinstrumenten, en bezorgt deze partijen dus extra kosten. De PO- en VO-raad hebben op 1 september aangegeven de uitbreiding niet wenselijk te vinden, vanwege de 'steverige kostenpost en onrealistische gestelde termijn.'
 - Daarnaast kent de uitbreiding van de monitor met onderwijspersoneel enige risico's, omdat deze vanaf nul moet worden opgebouwd. Het veld overtuigen van deze noodzaak (en hier vervolgens mee afstemmen) en uniformiteit creëren in de hiervoor beschikbare monitoringsinstrumenten kan complex worden.

hm. bijzondere hebben ze een punt of niet? zit er een inhoudelijke gevoeligheid? Dus?

Vergroten veiligheid onderwijspersoneel

- De brief gaat nu uit van de alternatieve optie die is gepresenteerd bij de uitwerking van de RA-ambitie om de sectorwetten uit te breiden met de veiligheid van onderwijspersoneel. Hier wordt dus voorgesteld om niet de RA-opdracht 'naar letter' uit te voeren, maar 'naar de geest'.
- Het grote nadeel van het letterlijk uitvoeren van de RA-ambitie is dat er een dubbeling in de wetgeving wordt gecreëerd: onderwijswetgeving gaat dezelfde zaken regelen als de Arbowet, waardoor twee inspecties verantwoordelijk worden voor het op dezelfde zaken.
- Dat levert risico's op in de uitvoering (gaat de onderwijsinspectie op dezelfde manier te werk als de arbeidsinspectie of ontstaan er inconsistenties?).
- Beide inspecties en SZW staan niet achter het letterlijk uitvoeren van de RA-opdracht. Deze optie voorstellen zal in de CWIZO en RWIZO dan ook tot steverige discussie gaan leiden. De onderwijsinspectie voorziet daarnaast steverige risico's in de uitvoering.
- In de voorgelegde alternatieve optie kunnen deze partijen zich wél vinden. De definitieve tekst voor de brief vergt nog de laatste afstemming.
- Het voorgestelde alternatief, wat zich focust op intensivering samenwerking tussen beide inspecties kent deze nadelen niet en is een betere optie, maar vormt geen letterlijke uitvoering van het RA.

Franse pestwet

- In de brief geeft u aan het doel van de Franse pestwet, namelijk het bestrijden van pesten, te onderschrijven.
- U geeft aan geen voorstander te zijn van het opleggen van gevangenisstraffen aan kinderen, maar wel met uw collega van JenV te willen bezien welke mogelijkheden er zijn om pesten harder aan te pakken. Dit zou op basis van de Franse pestwet kunnen gaan om:
 - Verkennen van invoering van een waakzaamheidsplicht voor sociale mediabedrijven;
 - Onderzoeken van boetes voor ernstige vormen van pesten.
- Voor deze onderdelen (waakzaamheidsplicht en boetes) zijn we afhankelijk van JenV (en mogelijk EZK voor het eerste). Het is nog onduidelijk of deze departementen deze kant op zouden willen en dit kunnen oppakken. In de brief kunnen we dus hooguit melden dat we in gesprek gaan om te zien of deze onderdelen gerealiseerd kunnen worden. Dat kan in CWIZO en RWIZO tot discussie leiden.
- Het stimuleren van leraren om trainingen te volgen over het voorkomen en tegengaan van pestgedrag en het versterken van de positie van de vertrouwenspersoon zijn elementen waar u zelf mee aan de slag gaat.

Kant preces.
We hebben te gesproken
dank ik, daar wil ik graag
iets over horen. Nog graag!

stte? Raad?

Zorgen van de raden bij deze brief

Bestuurders van zowel de PO-Raad als VO-raad hebben op 1 september per brief laten weten de volgende zorgen te hebben bij deze maatregelen:

- Er is geen aandacht voor het belang van preventie;
- De maatregelen zijn vooral repressief en gericht op beheersen.
- Daarnaast geven zij aan de uitbreiding monitor onwenselijk te vinden (zie apart punt over uitbreiding monitor).

Even om te begrijpen
Hoe kan het dat er
een brief ~~over~~ de
Niet niet gearceerd is?

B: Veilige en vrije informele scholing

Hieronder treft u informatie over de eerder door u aan de kamer toegezegde beleidsagenda informele scholing.

Welke ideeën kunnen we
van deze partijen in de brief zetten?

Definitie informele scholing

- U gaf aan vragen te hebben over de praktische betekenis van de definitie van informele scholing zoals we die in de bijgevoegde brief hanteren. Die vragen zullen vaker terugkomen, maar moeten geen reden zijn om overhaast met een nauwere definitie te komen die op termijn niet werkbaar blijkt te zijn. In de brief expliciteren we daarom de breedheid van de definitie en de keuze om die breedheid te omarmen.

Versteviging van burgerschap binnen informele scholing

- Ter versteviging van burgerschap is eerder expliciet voor een focus op islamitische informele scholing gekozen, omdat het met name islamitische partijen zijn geweest die zich bereid hebben getoond om aan deze maatregelen te willen werken. In bijgevoegde brief zullen we deze focus niet meer expliciteren – vanuit het veld kregen we te horen dat een dergelijke focus onterecht de argwaan kan wekken dat we ons met deze agenda alleen op islamitische partijen richten, en dat het een negatief effect kan hebben op andere partijen die mogelijk willen aansluiten bij de ontwikkeling van acties om burgerschap te verstevigen.

Hebben we in de
Voorbeeld ook
iets wat breed is?
Wat is het begrip?

- U heeft gevraagd naar het (eventueel verplichtende) karakter van de acties ter versteviging van burgerschap. Wij raden u af om aansluiting bij de acties verplicht te maken. Dit zal de effectiviteit van de acties grondig verminderen aangezien de effectiviteit in grote mate afhankelijk is van het eigenaarschap dat betrokken veldpartijen over de acties ervaren. Als de overheid zaken als een keurmerk voor informeel onderwijs op voorhand gaat verplichten dan trekken veldpartijen zich terug, zo kregen we terug uit het veld. Met name SZW is hier zich erg van bewust – verplichte acties op dit gebied zullen door hen niet worden onderschreven.

Ingrijpen bij de verspreiding van anti-integratieve activiteiten: algemene opmerkingen

- In de vorige brief over vrij en veilig onderwijs van maart jl. heeft u aangegeven dat toezicht op en ingrijpen bij informele lesinstituten maar beperkt mogelijk is vanwege grondwettelijke vrijheden en uitvoeringstechnische belemmeringen. Dat is de reden dat in samenwerking met VWS, SZW, JenV en BZK advies aan de landsadvocaat is gevraagd. Kunnen deze ministeries zich niet vinden in de wijze waarop we via bijgevoegde Kamerbrief het advies aan de kamer aanbieden, dan zal dit tot discussie leiden in de CWIZO en RWIZO.
- Gebaseerd op het advies van de landsadvocaat presenteren wij in de Kamerbrief twee nieuwe maatregelen: de uitbreiding van de meldplicht en de uitbreiding van de bevoegdheid van de IvhO. Eerder adviseerden wij u de maatregelen vooralsnog alleen te onderzoeken. U heeft de keuze gemaakt om de maatregelen direct als besluit te willen presenteren, *waarom is er nu al invloed op de wet?* Hieronder geven wij u daarover enkele opmerkingen mee waar u ook in *Maar na 1000 uur alleen onderzoek voor als een civiel rechtszitting, dat op vrijdag* de CWIZO en RWIZO geconfronteerd zult worden.

Uitbreiding meldplicht uit Wpo en Wvo

- Met het uitbreiden van de meldplicht uit de Wpo en Wvo wordt er een meldcode vastgesteld voor het signaleren van antidemocratische tendensen. Verplicht de meldplicht tot meldingen ten aanzien van individuele leerlingen, dan is dat een aanzienlijke beperking van het recht op persoonlijke levenssfeer zoals verankerd in art. 8 EVRM en art. 10 GW. Een dergelijke beperking moet gerechtvaardigd en proportioneel ten aanzien van het beoogde doel zijn. Met name aan de proportionaliteit kan ten eerste worden getwijfeld, omdat het maar de vraag is of de meldplicht een substantiële bijdragen zal leveren aan het tegengaan van radicalisering en er niet is onderzocht hoe deze bijdrage zich verhoudt tot de bijdrage die andere, reeds bestaande instrumenten kunnen leveren.
- Naast grondwettelijke bezwaren brengt een meldplicht gericht op individuen meer bezwaren met zich mee. Het voedt vooroordelen, versterkt de impact van vooroordelen en brengt, in dat licht, de vertrouwensband tussen leerling en docent in het geding. Minderheden die bang zijn dat zij hier slachtoffer van zullen worden zullen zich door de ontwikkeling van een meldplicht bedreigd voelen – ook door de overheid. Hiermee brengen we het succes van onze eigen agenda informele scholing in gevaar, aangezien daarvoor een goede relatie met diezelfde minderheden essentieel is.

WCTV spreekt

O.a. over 'acceleratie', dekt de definitie dit ook voldoende kunnen

we dat we het oplossen?

groep heeft deze lijst van opties en suggesties om dit te onderzoeken, scholen mogelijk. Daar ligt jullie

- Een meldplicht die niet gericht is op individuen brengt minder bezwaren met zich mee. *→ Hoe zw dat komen?*
- Met name SZW heeft in eerste reactie aangegeven zeer kritisch te zijn op uitbreiding van de meldplicht richting informeel onderwijs. Hier wordt komende week nog ambtelijk verder over gesproken.

*Zullen we eerst onze
eigen discussie voor de brenging
daarna richting SZW. Zie
mijn vragen hierboven*

Uitbreiding bevoegdheden Inspectie van het Onderwijs

- Een mogelijke uitbreiding van de bevoegdheid van de inspectie stelt haar in staat om ook toezicht te houden op het informeel onderwijs. Het invoeren van toezicht op informele scholing is in essentie het willen reguleren van de wijze waarop ouders hun kinderen opvoeden. Dit gaat in tegen verscheidene grondrechten: de vrijheid van meningsuiting, van vereniging, van godsdienst en van onderwijs. Ook hier geldt dus dat er een sterke rechtvaardiging dient te kunnen worden aangetoond. Eerder gaf het Eindrapport Verkenning informele scholing aan dat een dergelijke rechtvaardiging er niet is, omdat het maatschappelijk belang niet groot genoeg is.

*Kunnen jullie hier de bevoegdheden van Plicht in meenemen
+ Hoe we daar voorverantw. om geven. Vult wat
wat daarde brant 20.*

Versterken Postbus Veilige Les

- U vroeg naar het aantal berichten dat is binnengekomen bij de Postbus Veilige Les. Vooralsnog is dat aantal zeer beperkt. Daarom ontwikkelen we momenteel een communicatiecampagne, waarbij we kijken naar een uitbreidingen voor partijen die van de postbus gebruik kunnen maken (nu zijn dat louter ouders), naar een verduidelijking van de soort signalen waarvoor partijen van de postbus gebruik kunnen maken en naar een manier om de postbus met haar verbreding en verduidelijking onder de aandacht te brengen.

*(Lorel) wat mijn vraag en 'wat' zou graag
een update (zoals gevraagd)*

Verbod op gebruik van lesmateriaal waarin antidemocratische of antirechtsstatelijke waarden worden uitgedragen

- Een strikt verbod op lesmateriaal stuit op diverse obstakels (de vrijheid van meningsuiting, drukpers en van onderneming van de uitgever maar vooral ook art. 23 GW).
- Wij raden u aan (in lijn met de discussie hierover afgelopen dinsdagochtend) om in de beleidsreactie op het advies van de Onderwijsraad over dit probleem te communiceren richting Kamer en vervolgens aan te kondigen hoe u nu met de inspectie met dit vraagstuk om zal gaan (grenzen wet oprekken, etc.) en dat u werkt aan nieuwe wet- en regelgeving om hier toch werk van te maken. Omdat u meer ruimte heeft voor uw visie op burgerschap en uw ambities daarmee in de beleidsreactie denken we dat het passender is beleid gericht op antidemocratisch lesmateriaal daar te presenteren.

*Dit snap/volgt
ik niet? Hoe
bedenk jullie?
P.S. CA.*

Verbod op (mede)financiering van onderwijs vanuit organisaties die onze democratische rechtsstaat ondermijnen

- De minister van JenV stuurt in oktober een Nota van Wijziging betreffende het wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties (Wtmo) naar de TK. De nota van wijziging biedt een mogelijkheid tot ingrijpen, maar is niet toegespitst op de problematiek van het informele onderwijs. Alleen in extreme gevallen zou ingrijpen in de rede liggen.

- Daarmee is het dus echter wel een middel om middels bijv. het bevroren van middelen in te grijpen bij instituten voor informeel onderwijs die de rechtstaat ondermijnen. Wij kunnen daar nu nog niet over communiceren omdat we dan het gras voor de voeten van JenV wegmaaien.

Wie doet dan T&T
inspectie naar, zonder
dat dan ook inspectie
kunnen zijn?

Andere vormen van scholing: thuis- en (internationaal) particulier onderwijs

- U heeft aangegeven om ook het voornemen te verkennen hoe u bij kunt dragen aan het vergroten van vrijheid en veiligheid binnen andere vormen van onderwijs (zoals thuis- en (internationaal) particulier onderwijs) wel in de conceptbrief op te nemen maar om pas later te bepalen of dit ook in de uiteindelijke brief komt te staan. Hieronder leest u over de belangrijkste uitdagingen bij beide vormen van scholing.

Soort scholing	Toelichting	Opmerkingen
Thuisonderwijs	In Nederland kunnen ouders voor hun kind een vrijstelling van de Leerplichtwet 1969 aanvragen op grond van richtingsbezwaren (hierna: vrijstelling). Ouders hoeven hun kind dan niet in te schrijven op een school en vaak (maar niet altijd) verzorgen ouders dan vervangend thuisonderwijs. Thuisonderwijs is op dit moment niet gereguleerd. Op het moment dat ouders een beroep doen op de vrijstelling, is het nu niet verplicht om vervangend onderwijs te geven. Er worden, indien er wel thuisonderwijs gegeven wordt, aan dit onderwijs of aan de ouders/verzorger die het onderwijs geeft ook geen kwaliteitseisen gesteld. Ook wordt geen toezicht gehouden op de kwaliteit van het onderwijs.	
(Internationaal) particulier onderwijs	Particuliere (internationale) scholen ontvangen geen bekostiging van de Rijksoverheid. Daar staat tegenover dat ze wettelijk meer ruimte hebben om het onderwijs op een andere manier in te richten. Dat is belangrijk: zo kunnen scholen bestaan die op een andere manier zijn georganiseerd of die aansluiten bij buitenlandse of internationale onderwijsprogramma's. Tegelijkertijd werpt de vraag zich op of er voldoende waarborgen bestaan voor deze scholen, bijvoorbeeld ten aanzien van de stichting of de handhaving. We kunnen verkennen hoe deze waarborgen kunnen worden aangescherpt, om ook op deze scholen vrij en veilig onderwijs te garanderen. Islamitische internaten vallen niet onder deze categorie van scholen. Het gaat voornamelijk om scholen die aansluiten bij internationale of buitenlandse programma's.	

Maatregelenoverzicht veilig en vrij

Bestaande maatregelen	Nieuwe/aanvullende maatregelen
1. Uitbreiding van de jaarlijkse schoolmonitor	1. Uitbreiding meld- en overlegplicht met seksuele intimidatie
2. Uitbreiding jaarlijkse schoolmonitor uit naar onderwijspersoneel.	2. Nadere uitwerking in de Arbowet die recht kan doen aan de specifieke situatie van onderwijspersoneel
3. Meldplicht sociale onveiligheid	3. In overleg met JenV bezien een uitbreiding van de strafbaarstelling van pesten mogelijk is <i>opruimen</i>
4. Ondersteuningsstructuur burgerschap	4. Versterken van de positie van de vertrouwenspersoon in de school
5. Nationaal actieplan grensoverschrijdend gedrag	5. <u>Keurmerk informeel</u> ?
6. Uitwerking normenkader professionals met betrekking tot seksualiteit en grensoverschrijdend gedrag	6. Beroepsregister informeel
7. Start communicatiecampagne over werkwijze klachtenstelsel	7. Verbetering lesmethoden informeel <i>Hoe zit meldpunt er nu in, CA punt?</i>
8. Ontwikkelen wegwijzerwebsite en helpdesk voor klachtenstelsel	8. Opzetten samenwerking formeel en informeel onderwijs ter verbetering burgerschap <i>Bereikbaar, vraag ik laatste update op</i>
9. Oprichting expertisenetwerk klachtenstelsel	9. Meldplicht antidemocratisch
10. Integrale verbetering klachtenstelsel incl. mogelijk bindend advies (<u>mastermeldpunt</u>)	10. Uitbreiden inspectietoezicht naar informeel onderwijs
11. Steviger en sneller ingrijpen door inspectie	11. Verkenning van al dan niet inzet op thuisonderwijs
12. Aandringen op aangifte door scholen	12. Verkenning op al dan niet inzet op (internationaal) particulier

+ Informeel onderwijs
+ meld.

Naam mpvo

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Digitale minuut

Onderwerp

NTB tbv bewindsliedenoverlg informeel onderwijs

Datum minuut	21-09-2022
Zaaknummer	1298465
Zaakhouder	5.1.2.e
Directie	PO

Paraferen 5.1.2.e	Akkoord 20-09-2022 13:07:38	34035951-v6,34035539-v2,34038287-v2
Paraferen 5.1.2.e namens 5.1.2.e	Akkoord 20-09-2022 13:22:37	34035951-v6,34035539-v2,34038287-v2
Adviseren 5.1.2.e	Akkoord 20-09-2022 13:30:02	34042536-v1,34035951-v7,34038287-v2
Paraferen 5.1.2.e	Akkoord 20-09-2022 13:44:35	Conform afspraak zal u en marge APB individueel met betrokken bwl spreken. Voor as vrijdag wordt en marge MR (vooralsnog) een BWO ingepland. Graag stukken mee met M naar APB dus! 34042536-v1,34035951-v8,34038287-v2 34042536-v1,34035951-v9,34038287-v2
Adviseren 5.1.2.e	Akkoord 21-09-2022 08:33:33	

Toelichting

Documenten		
Referentie	Titel	Opsteller
34042536	Kamerbrief vrij en veilig onderwijs versie na CWIZO (1).pdf	5.1.2.e
34035951	NTB tbv bewindsliedenoverlg informeel onderwijs.docx	5.1.2.e
34038287	Afspraken coalitieakkoord.docx	5.1.2.e

MPVO

STUKKEN ADVISEREN

N.B.: NIET TEKENEN !

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum

20 september 2022

Referentie

Bijlagen

1. Conceptkamerbrief
vrij en veilig
onderwijs
2. Relevante passage
coalitieakkoord

Intern OCW afgestemd

IVHO, PO, VO, WJZ, MOCW

nota

NTB tbv bewindslidenoverleg informeel onderwijs

Aanleiding

Maandag 19 september is bij de CWIZO-bijeenkomst de Kamerbrief vrij en veilig onderwijs behandeld. SZW, BZK en J&V waren niet akkoord met doorgeleiding naar de RWIZO. Als compromis is afgesproken dat doorgeleiding naar de RWIZO van 4 oktober alsnog plaats kan vinden, als er voorafgaand aan aanlevering eerst een bewindslidenoverleg plaatsvindt met uw collega's van BZK, J&V, Rechtsbescherming en SZW. Aanlevering voor RWIZO dient uiterlijk woensdag 28 september te gebeuren.

Advies

- U wordt geadviseerd de Kamerbrief vrij en veilig onderwijs in een BWO dat u plant met tenminste BZK, J&V, Rechtsbescherming en SZW te bespreken.
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de tekstsuggesties waarover door ons ambtelijk positief wordt geadviseerd.

*graag ambtelijk
voorstellen en al oplossen*

Kernpunten

- De discussie in de CWIZO vond louter plaats op het deel over informeel onderwijs.
- **SZW en BZK** hebben principiële bezwaren betreffende de toon van de brief en de inzet op wetgeving (zowel het invoeren van een meldplicht als het aanwijzen van de Inspectie van het Onderwijs):
 - SZW geeft aan dat toon en inzet negatieve effecten kan hebben op hun bredere aanpak waar dezelfde partijen (en SZW) bij zijn betrokken. De toon van de brief straalt wantrouwen uit. Het uitvoeren van de brede agenda is complex en vereist veel sensitiviteit en SZW kan zich dan ook niet vinden in de aangekondigde wetgeving. De inzet op wetgeving kan daarnaast ook een negatief effect hebben op de uitvoering van de rest van de maatregelen in de brief. Dit is ook wat de door ons geraadpleegde veldpartijen zelf hebben aangegeven.
 - BZK steunt SZW in de opvattingen en geeft aan dat het doen van toezeggingen op het terrein van wetgeving binnen de grenzen van de grondwet moet blijven. Een aantal grondrechten staat op gespannen voet met wetgeving, zoals ook de LA aangeeft. Dat moet eerst beter worden onderzocht en uitgewerkt.
- **J&V** geeft aan graag dichter bij de tekst van de LA te blijven ten aanzien van strafbaarstellingen (valt onder minister van J&V) en het verbieden van rechtspersonen (valt onder minister van Rechtsbescherming). J&V vindt de tekst over mogelijkheden op hun terrein nu te optimistisch.

*zie paragraaf over meldplicht.
ik bedoel dat wel individueel*

graag preciezer!

- In de bijlage treft u de Kamerbrief met tekstsuggesties van J&V aan. Tevens zijn de stukken waar SZW en BZK moeite mee hebben rood gemaakt.
- In de bijgevoegde Kamerbrief staan daarnaast enkele tekstsuggesties waarbij het ambtelijk advies is om deze over te nemen. Ook wordt één tekstpassage op verzoek van AZ verder uitgewerkt.

Voorgestelde inbreng voor gesprekken

U kunt in de gesprekken met collega bewindslieden aangeven dat:

- Over de toon te praten valt.
- Toezicht op het informeel onderwijs vloeit ook voort uit het coalitieakkoord. Dat zijn we hier dus aan het uitvoeren en het is noch aan BZK, noch aan SZW om daar nu voor te gaan liggen.
- Wat de (grondwettelijke) bezwaren betreft, we graag van SZW/BZK horen waar die specifiek in zitten. Maatregelen kunnen immers zo worden uitgewerkt dat recht kan worden gedaan aan deze bezwaren.
- Voor wat betreft de grondrechten irt het informele onderwijs geldt dat deze in algemene zin hun begrenzing vinden in de bescherming van de democratische rechtsstaat. Die mag en moet beschermd worden, want zonder democratische rechtsstaat houden grondrechten op te bestaan.
- Wat ons betreft zijn er voldoende signalen om ons zorgen te maken over de invloed van het informele onderwijs op de democratische rechtsstaat (in de brief noemen we die signalen); dat rechtvaardigt ingrijpen. Die ingreep houden we zo beperkt mogelijk: het toezicht wordt risicogericht en we leggen alleen een basale ondergrens vast. We mogen van mensen toch wel vragen dat ze geen staatsgevaarlijke denkbelden onder jongeren verspreiden? De grondrechtenbeperking is derhalve noodzakelijk in een democratische samenleving en, gezien de zo beperkt mogelijk inbreuk en het grote belang dat daarmee gediend is, proportioneel.
- Wat betreft de meldplicht is het idee dat die zich niet richt op individuen, maar dat die betrekking heeft op het melden van informele lesinstituten. De meldplicht dient dus het risicogerichte toezicht en zal geen betrekking hebben op personen. Daarmee is de privacy dus niet in het geding.

Ter overweging:

U zou, bij wijze van compromis, kunnen voorstellen om de meldplicht te laten vervallen. De maatregel volgt niet uit het CA. De effectiviteit van deze maatregel is niet op voorhand bewezen. Ook leraren die we hebben gesproken over deze maatregel zien niet of nauwelijks voordelen.

Wat
wilt hij
bedoelen?

! Dit is niet correct.
Gicht zich op melding
maken van uitslagen van
examen op school.

Nee.

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van

5.12 e

Datum

20 oktober 2022

Referentie

34362037

Bijlagen

1. TC-versie Brief
2. RWIZO-formulier
3. Discussienota voor RWIZO/MR

Interdepartementaal
afgestemd

AZ, BZK, SZW, VWS, IvHO

nota

Vorbereiding bespreken Kamerbrief Vrij en Veilig
onderwijs in RWIZO/MR

Aanleiding

Op 19 september is bij de CWIZO een eerste versie van de Kamerbrief Vrij en veilig onderwijs behandeld. Daar was besloten dat voorafgaand aan een (mogelijke) RWIZO, eerst een bewindsliedenoverleg plaats moet vinden. Op 4 oktober en op 17/18 oktober hebben twee bwo's plaatsgevonden. Vervolgens is daarna geprobeerd ambtelijk overeenstemming te krijgen over deze brief. Dit is voor een deel van de punten gelukt, maar ten aanzien van de meldplicht niet. Aangezien het hier een politieke weging van dit punt betreft is (in overleg met u) besloten de brief te agenderen in RWIZO/MR vergezeld van een bespreeknotitie.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u om akkoord te gaan met deze brief en de beslisnota voor de RWIZO plus bijbehorende stukken te agenderen in de RWIZO van 1-11 en MR van 4-11.

Wij adviseren u bijgevoegd rwizo-formulier te ondertekenen.

Kernpunten

Op basis van de bwo's en de input vanuit SZW en BZK hebben we een aangepaste versie van de Kamerbrief geschreven die recht doet aan de bezwaren van BZK en SZW en J&V maar eveneens aan uw eigen ambities op het vlak van (met name) informeel onderwijs. Ook zijn hierin nog enkele punten van de IvHO verwerkt.

Belangrijkste wijzigingen in de brief

- De **meldplicht informeel** (die door SZW en BZK wordt gezien als grootste bezwaar) brengen we onder bij de meldplicht vrij en veilig (zie tekstvoorstel p4). We hopen hiermee de angel uit de discussie te halen omdat meldplicht informeel onderwijs onderdeel wordt van een bredere meldplicht over sociale onveiligheid en tegelijk toch recht te doen aan uw ambities op dit vlak. Hiermee komen we ook tegemoet aan de wens om specifiek te zijn wanneer de meldplicht van toepassing (nl in die situaties waarin hij erg nadelig is of tot een onveilige situatie voor kinderen leidt) is en geen generieke situatie te creëren.

- Eenheid van kabinetsbeleid

- Bij het **meldpunt informeel** is tekst toegevoegd om te benadrukken dat het meldpunt in het belang van kinderen en ouders is en bedoeld is om in kaart te brengen (en te handelen) wanneer zij een 'niet plus-gevoel' hebben.
- Op verzoek van SZW, BZK en IvhO is op sommige plekken enige nuance aangebracht t.a.v. toon en uitvoering.
- Er is t.a.v. de ambities rond lesmateriaal geprobeerd dichter bij de letterlijke teksten van het regeerakkoord te blijven.

Belangrijkste bezwaren SZW

- Wat SZW betreft is allereerst de toon van de brief nog altijd zo dat deze veel wantrouwen zal opwekken bij met name het islamitische veld richting overheid. De zorg vanuit SZW is dat dit herwonnen wantrouwen ervoor zal zorgen dat de veldpartijen niet langer uit eigen beweging meewerken aan het verbeteren van informele scholing en andere vormen van maatschappelijke verbinding.
- SZW denkt dat met name de meldplicht en het meldpunt negatieve gevolgen zullen hebben.
 - o Hierbij gaat het met name om de meldplicht in de vorm waarbij het voor docenten verplicht wordt gesteld om anti-integratieve denkbeelden van leerlingen te melden.
 - o Bij het meldpunt maakt SZW zich zorgen over het inrichten van een meldpunt zonder wettelijk kader, zonder duidelijke definities en zonder dat een bevoegde instantie follow-up kan geven of nader onderzoek kan doen is zeer onwenselijk. Ook de mogelijke stigmatiserende werking die van de onvermijdelijke publiciteit rond het meldpunt zal uitgaan is een punt van zorg.

Belangrijkste bezwaren BZK

- Het verbod op antidemocratisch lesmateriaal moet er wat BZK betreft uit. Ambtelijk BZK vindt dat dit voornemen niet past binnen de grondwettelijke mogelijkheden en daarmee onuitvoerbaar is. Mede omdat antidemocratisch een uiterst vaag begrip is. Wat voor hen wel mogelijk is het stellen van voorwaarden aan lesmateriaal (bijvoorbeeld verbonden aan de burgerschapsopdracht van scholen).
- Ook heeft BZK moeite met een meld*plicht* en zie liever een punt waar scholen hun zorgen *kunnen of mogen* uiten. BZK vindt het verder wenselijker dat er geen algemene ongerichte meldplicht komt, maar een (juridisch) afgebakende gericht op situaties die gevaar voor het kind opleveren.
- BZK vindt het belangrijk om in de brief op verschillende plekken nuancering aan te brengen t.a.v. de probleemanalyse en voorbehoud t.a.v. de uitvoering. Ofwel: minder stellig waar mogelijk.